

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 4 юли 2023 г.
(OR. en)

11221/23

Междуетноституционално досие:
2023/0209(COD)

EF 199
ECOFIN 693
CODEC 1236

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 29 юни 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2023) 366 final

Относно: Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
НА СЪВЕТА относно предоставяните на вътрешния пазар
платежни услуги и услуги по електронни пари, за изменение на
Директива 98/26/ЕО и за отмяна на директиви (ЕС) 2015/2366 и
2009/110/ЕО

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 366 final.

Приложение: COM(2023) 366 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 28.6.2023 г.
COM(2023) 366 final

2023/0209 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно предоставяните на вътрешния пазар платежни услуги и услуги по електронни пари, за изменение на Директива 98/26/ЕО и за отмяна на директиви (ЕС) 2015/2366 и 2009/110/ЕО

(Текст от значение за ЕИП)

{SEC(2023) 256 final} - {SWD(2023) 231 final} - {SWD(2023) 232 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

С втората директива за платежните услуги (ДПУ2¹) се въведе хармонизирана уредба на всички плащания на дребно в ЕС, независимо от паричната единица – евро или друга, и от мащаба – национален или трансграничен. С първата директива за платежните услуги (ДПУ1²), приета през 2007 г., се въведе хармонизирана уредба с цел създаване на интегриран пазар на плащанията в ЕС. Основаваща се на постигнатото с ДПУ1, ДПУ2 бе насочена към преодоляване на пречките пред новите видове платежни услуги и подобряване на потребителската защита и защитеността на самите инструменти. Повечето от разпоредбите в ДПУ2 се прилагат от януари 2018 г., но някои, като например отнасящите се до задълбоченото удостоверяване на клиента (ЗУК), се прилагат едва от септември 2019 г.

ДПУ2 съдържа разпоредби както за предоставянето на платежни услуги от доставчик на платежни услуги (ДПУ), така и за лицензирането и надзора на определена категория ДПУ – платежните институции (ПИ). Други категории ДПУ са кредитните институции, които са обхванати от банковата уредба на ЕС³, и институциите за електронни пари (ИЕП), уредени с директивата за електронните пари⁴.

От своя страна, в публикуваното през 2020 г. съобщение на Комисията относно стратегията на ЕС за плащанията на дребно (СПД)⁵ бяха изложени приоритетите на Комисията в рамките на настоящия ѝ мандат (2019—2024 г.) във връзка с плащанията на дребно. Съобщението бе придружено от стратегия за цифровизиране на финансовите услуги, в която се излагат приоритетите за цифровизирането на финансовите услуги извън плащанията. В СПД бе обявено, че „в края на 2021 г. Комисията ще започне обстоен преглед на прилагането и действието на ДПУ2“. Този преглед бе надлежно предприет, основно през 2022 г. В резултат Комисията реши да предложи законодателни изменения на ДПУ2, за да се подобри действието ѝ. Тези изменения са изложени в две предложения – настоящото предложение за директива относно платежните услуги и услугите по електронни пари, с акцент върху лицензирането и надзора на платежните институции (и за изменение на някои други директиви) и предложение за регламент относно платежните услуги в ЕС.

Предложеното преразглеждане на ДПУ2 е включено в работната програма на Комисията за 2023 г., заедно с планирана законодателна инициатива за уреждане на достъпа до финансови данни, чиято цел е да се разшири достъпът до финансови данни,

¹ Директива (ЕС) 2015/2366 от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар.

² Директива (ЕС) 2007/64 от 13 ноември 2007 г. за платежните услуги във вътрешния пазар.

³ Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции, Директива 2013/36/ЕС относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции.

⁴ Директива 2009/110/ЕО относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари.

⁵ COM (2020)592 final от 24 септември 2020 г.

които да могат да се използват не само при платежните сметки, и оттам – да се умножат финансовите услуги.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика**

Съществуващите разпоредби в тази област на политика, които са от значение за настоящата инициатива, включват други актове в областта на плащанията на дребно, други актове в областта на финансовите услуги, обхващащи и доставчиците на платежни услуги, и съюзно законодателство с хоризонтално приложение, което засяга сектора на плащанията на дребно. При подготовката на настоящото предложение бяха положени усилия за осигуряване на съгласуваност с всички тези разпоредби.

Освен горепосочените разпоредби, друг акт на ЕС в областта на плащанията на дребно е и регламентът от 2012 г. за единната зона за плащания в евро (ЕЗПЕ), с който се въвеждат единни изисквания за преките дебити и кредитните преводи в евро⁶. На 26 октомври 2022 г. Комисията предложи изменение на регламента за ЕЗПЕ с цел ускоряване и улесняване на използването в ЕС на незабавните плащания в евро⁷. С регламента за трансграничните плащания се уеднаквява ценообразуването на вътрешните и трансграничните преводи в евро⁸. С регламента за обменните такси се определят максималните размери на тези такси⁹.

Други актове от значение в областта на финансовите услуги са директивата за окончателността на сетълмента¹⁰, в която настоящото предложение внася целево изменение, регламентът за пазарите на криптоактиви¹¹, актът за оперативната устойчивост на цифровите технологии¹² и директивата относно борбата с изпирането на пари, за която понастоящем съзаконодателите обсъждат набор от предложени изменения.

Инициативата, чиято цел е да се насърчи цифровизирането на финансовите услуги и на икономиката на ЕС и да се преодолее раздробеността на цифровия единен пазар, е напълно съгласувана с другите инициативи на Комисията, изложени в стратегията ѝ за цифровизиране на финансовите услуги в ЕС¹³, приета заедно със СПД.

- **Съгласуваност с другите политики на ЕС**

Инициативата е и в съответствие със съобщението на Комисията от 2021 г., озаглавено „Европейската икономическа и финансова система: насърчаване на откритостта, силата и устойчивостта“¹⁴, в което се изтъкна значението на стратегията ѝ за плащанията на

⁶ Регламент (ЕС) № 260/2012 от 14 март 2012 г.

⁷ COM(2022) 546 final.

⁸ Регламент (ЕС) 2021/1230 от 14 юли 2021 г. относно презграничните плащания в рамките на Съюза.

⁹ Регламент (ЕС) 2015/751 от 29 април 2015 г. относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти.

¹⁰ Директива 98/26/ЕО от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа.

¹¹ Регламент (ЕС) 2023/1114 от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви.

¹² Регламент (ЕС) 2022/2554 от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор.

¹³ COM (2020) 591 final от 24 септември 2020 г.

¹⁴ COM (2021) 32 final от 19 януари 2021 г.

дробно и на иновативните цифрови технологии при финансовите услуги за укрепването на единния пазар на финансови услуги. В същото съобщение се потвърждава, че в рамките на съответните си отговорности, предвидени в Договорите на ЕС, службите на Комисията и на Европейската централна банка съвместно ще разгледат техническите аспекти на широк набор от политически, правни и технически въпроси, които повдига евентуалното въвеждане на цифровото евро.

С двете си предложения за изменение на ДПУ2 Комисията представя и предложение за съюзна уредба на достъпа до финансови данни, което разглежда достъпа до финансови данни, които не са данни за платежни сметки – тъй като последните са обхванати от законодателството в областта на плащанията.

По-общото съюзно законодателство от значение включва Общия регламент за защита на данните¹⁵.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание на ДПУ2 е член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), с който на институциите на ЕС се възлага да създадат уредба на вътрешния пазар и да осигурят подходящото му функциониране в съответствие с член 26 от ДФЕС. От своя страна обаче Директивата за електронните пари¹⁶ се основава на членове 53 и 114 от ДФЕС, а тя е интегрирана в настоящото предложение за директива, поради което всеки нов правен акт, който урежда лицензирането на институциите, емитиращи електронни пари, също следва да има такова двойно правно основание.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Свободата на предоставяне на услуги и свободата на установяване се използват широко от доставчиците на платежни услуги. С оглед на създаването, на вътрешния пазар на платежни услуги на дребно, на еднаква среда и условия на конкуренция, е необходимо законодателство на равнище ЕС. Такава е логиката на първата и втората директива за платежните услуги; същата логика стои и зад настоящото предложение.

• Пропорционалност

Предложението съдържа целеви мерки за осигуряване на съизмеримост, като например различни изисквания за начален капитал и собствени средства за различните видове платежни услуги. Предложението също така позволява на държавите членки да освободят малките платежни институции с оборот под 3 млн. евро от някои лицензионни изисквания. Съизмерими са и предложените нови условия за услугите за теглене на пари в брой в магазините и за тегленето на пари в брой от банкомати на независими доставчици.

¹⁵ Регламент (ЕС) 2016/679 от 27 април 2016 г. Вж. също по-долу в раздел „Основни права“.

¹⁶ Директива 2009/110/ЕО от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари.

- **Избор на инструмент**

ДПУ2 понастоящем е директива, която се прилага чрез транспониране в законодателството в държавите членки. При някои уредени на равнище ЕС финансови услуги¹⁷ обаче е целесъобразно действието на разпоредбите, отнасящи се до финансовите дружества, да бъде осигурено чрез пряко приложим регламент – с което също така се осигурява и по-еднообразно прилагане в държавите членки. При прегледа на ДПУ2 бе преценено, че този подход е подходящ и при законодателството в областта на плащанията, поради което предложените изменения на ДПУ2 се съдържат в два отделни законодателни акта: в настоящото предложение за директива, което обхваща в частност лицензирането и надзора на платежните институции, и в придружаващото я предложение за регламент, в което се съдържат разпоредбите, отнасящи се до ДПУ (ПИ и някои други категории ДПУ), предоставящи платежни услуги и услуги по електронни пари. В настоящия случай е подходяща директива, тъй като лицензирането и надзорът на финансовите институции като цяло (ПИ и други категории ДПУ, като например кредитните институции) остава национална компетентност на държавите членки и не се предлага лицензиране или надзор на равнище ЕС.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

През 2022 г. бе извършена оценка на ДПУ2. Материал за оценката предоставиха доклад от независим изпълнител и становищата на заинтересованите страни при различни обществени консултации. Оценъчният доклад е публикуван като приложение към оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение¹⁸. В оценъчния доклад се посочва, че ДПУ2 е постигнала целите си в различна степен. Като цяло в оценката се заключава, че, въпреки някои недостатъци, настоящата въведена с ДПУ2 уредба е позволила да се напредне в постигането на заложените с нея цели, като същевременно се е оказала относително ефективна по отношение на разходите и носи добавена стойност за ЕС.

- **Консултации със заинтересованите страни**

С цел да се вземат предвид становищата на всички заинтересовани страни в предложението на Комисията, в консултацияната стратегия за тази инициатива бяха предвидени:

- открита обществена консултация от 10 май 2022 г. до 2 август 2022 г.¹⁹;

¹⁷ Сред които са пруденциалните изисквания за банките и уредбата на пазарите на ценни книжа.

¹⁸ SWD/2023/231 final.

¹⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13331-Payment-services-review-of-EU-rules/public-consultation_bg

- целева (но все пак обществена и открита) консултация с по-подробни въпроси от обществената консултация, открита от 10 май 2022 г. до 5 юли 2022 г.²⁰;
- покана за предоставяне на данни от 10 май 2022 г. до 2 август 2022 г.²¹;
- целева консултация за ДОС от 12 февруари 2021 г. до 7 май 2021 г.;
- консултация със заинтересованите страни в рамките на създадената към Комисията експертна група – Експертната група по пазарите на платежни системи;
- контакти по конкретни поводи с различни заинтересовани страни, по тяхна инициатива или по инициатива на Комисията;
- консултация с експерти от държавите членки в рамките на създадената към Комисията експертна група по банкови плащания и застраховане.

Резултатът от тези консултации е обобщен в приложение 2 към оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение.

- **Събиране и използване на експертни становища**

При подготовката на настоящата инициатива бяха използвани редица източници на информация и експертен опит, в това число:

- информация, предоставена от заинтересованите страни при горепосочените консултации и по конкретни поводи;
- информация, предоставена от Европейския банков орган в своето становище²²;
- проучването „A study on the application and impact of Directive (EU) 2015/2366 on Payment Services (PSD2)“, проведено от изпълнител – Valdani Vicari & Associati Consulting, и представено през септември 2022 г.²³;
- данни, получени от стопански субекти от частния сектор.

- **Оценка на въздействието**

Настоящото предложение (и предложението за регламент за платежните услуги на вътрешния пазар) се придружава от оценка на въздействието, която Комитетът за регулаторен контрол (КРК) разгледа на 1 март 2023 г. На 3 март 2023 г. КРК излезе с положително становище с резерви (тези резерви бяха проучени в окончателния

²⁰ https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/consultations/finance-2022-psd2-review_en

²¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13331-Payment-services-review-of-EU-rules_bg

²² ЕВА/Ор/2022/06 от 23 юни 2022 г.

²³ Достъп чрез следния линк: <https://data.europa.eu/doi/10.2874/996945>. Номер на договора FISMA/2021/OP/0002.

вариант). Оценката на въздействието установи, че, въпреки постиженията на ДПУ2, съществуват четири основни проблема на пазара на плащания в ЕС:

- потребителите са изложени на риск от измами и нямат доверие в плащанията;
- отвореното банкиране не функционира правилно;
- надзорните органи в държавите членки на ЕС имат несъгласувани правомощия и задължения;
- съществуват неравнопоставени условия на конкуренция между банковите и небанковите ДПУ.

Последиците от тези проблеми включват следното:

- ползвателите (потребители, търговци и МСП) продължават да са изложени на риск от измами и разполагат с ограничен избор на платежни услуги, като цените са прекомерно високи;
- доставчиците на отворено банкиране срещат пречки при предлагането на основни услуги за ОБ, а и им е по-трудно да иновират;
- ДПУ изпитват несигурност по отношение на задълженията си, а небанковите ДПУ са в неблагоприятно конкурентно положение спрямо банките;
- налице е икономическа неефективност и по-високи разходи за търговските операции, което се отразява неблагоприятно на конкурентоспособността на ЕС;
- вътрешният пазар на плащания е раздробен и се характеризира с търсене на най-благоприятната правна уредба.

Инициативата има четири конкретни цели, отразяващи установените проблеми:

1. Засилване на защитата на потребителите и доверието в плащанията.
2. Подобряване на конкурентоспособността на отвореното банкиране.
3. Подобряване на правоприлагането в държавите членки.
4. Подобряване на прекия и непрекия достъп на небанковите ДПУ до платежните системи и банковите сметки.

В оценката на въздействието е представен набор от предпочитани варианти за постигане на конкретните цели (списъкът по-долу обхваща и двете мерки, съдържащи се в настоящата директива и в придружаващия я регламент):

- за конкретна цел 1: усъвършенстване на функционирането на ЗУК; правно основание за обмена на сведения за измамите и задължение за запознаване на клиентите с този въпрос; включване на всички кредитни

трансфери в обхвата на проверката на IBAN; обратно начисляване при определени условия при измама при разрешени инициирани плащания; задължение за ДПУ да подобрят достъпността на ЗУК за потребителите с увреждания, възрастните хора и другите хора, които се затрудняват при използването на ЗУК; мерки за подобряване на наличието на пари в брой; повишаване на правата и осведомяването на ползвателите.

- за конкретна цел 2: изискване от ДПУ, обслужващи сметки (ДПУОС), да въведат специален интерфейс за достъп до данните; „информационни табла на позволенията“, за да могат ползвателите да управляват предоставените им позволения за достъп до отворено банкиране; доуточняване на минималните изисквания за интерфейсите за данни при ОБ;
- за конкретна цел 3: замяна на по-голямата част от ДПУ2 с пряко приложим регламент; засилване на санкционните разпоредби; изясняване на неясните или двусмислени аспекти; интегриране на лицензионните режими за ПИ и ИЕП;
- за конкретна цел 4: засилване на правата на ПИ и ИЕП на банкова сметка; предоставяне на възможност за пряко участие на ПИ и ЕПИ във всички платежни системи, в т.ч. в определените от държавите членки съгласно ДОС, с допълнителни разяснения за процедурите за приемане и за оценка на риска.

Редица варианти бяха отхвърлени в оценката на въздействието поради високите разходи за прилагане и съмнителната полза. Разходите за избраните варианти са предимно еднократни и до голяма степен се поемат от ДПУОС (основно банки). При откритото банкиране разходите се компенсират от икономии (като например премахването на постоянния „резервен“ интерфейс и свързаната с него процедура за дерогация) и от мерки за диференцирано прилагане на изискванията (възможни дерогации за нишови ДПУОС). Разходите на държавите членки за подобряване на правоприлагането и изпълнението ще бъдат ниски. Разходите за ПИ за пряк достъп до възловите платежни системи ще бъдат ниски и ще се поемат от самите платежни системи. От друга страна, ползата ще бъде за широк кръг заинтересовани страни, в т.ч. ползвателите на платежни услуги (потребители, дружества, търговци и публични администрации), както и за самите ДПУ (особено небанковите доставчици на финансово-технологични услуги). Докато разходите ще са предимно еднократни и свързани със съблюдаването на новите нормативни изисквания, ползата ще бъде постоянна, поради което с натрупването ѝ с течение на времето тя следва да надхвърли общите разходи.

● **Пригодност и опростяване на законодателството**

Настоящата инициатива не е инициатива по програмата за пригодност и резултатност на нормативната уредба (REFIT). Въпреки това, като част от процеса на оценка и преглед, бяха потърсени възможности за административно опростяване. Основният пример за такова опростяване, съдържащо се в настоящата инициатива, е интегрирането на втората директива за електронните пари в ДПУ2 и значителното сближаване на нормативните режими на ИЕП и ПИ (с някои остатъчни разлики,

например капиталовите изисквания). С настоящото предложение се отменя втората директива за електронните пари.

- **Основни права**

Основното и особено засегнато от настоящата инициатива право е защитата на личните данни. Доколкото съблюдаването на настоящата инициатива налага обработването на лични данни, това обработване трябва да е подчинено на Общия регламент за защита на данните (ОРЗД)²⁴, който се прилага пряко за всички платежни услуги, обхванати от настоящото предложение.

- **Прилагане на принципа на отмяна на предишни тежести при въвеждането на нови**

Настоящата инициатива не включва административни разходи за бизнеса и потребителите, тъй като не налага засилен надзор или надзор на ДПУ, нито специфични нови задължения за докладване, които не се съдържат в ДПУ2. От инициативата също така не произтичат регулаторни такси и разходи. Поради това Комисията смята, че тази инициатива не поражда административни разходи, които изискват компенсиране съгласно принципа на отмяна на предишни тежести при въвеждането на нови, въпреки че засяга този принцип, тъй като поражда разходи за прилагане на предвидените в нея изисквания. Може да се отбележи, че обединяването на режима на ИЕП с този на ПИ ще намали административните разходи, например като премахне изискването за получаване на нов лиценз при определени обстоятелства.

- **Климат и устойчивост**

Отрицателни последици от тази инициатива за климата не са установени. Инициативата ще допринесе за постигането на цел 8.2 от целите на ООН за устойчиво развитие: *„Повишаване на икономическата производителност чрез диверсификация, технологично модернизиране и иновации, в т.ч. отделяне на приоритетно внимание на секторите с висока добавена стойност и на трудоемките сектори“*.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Настоящото предложение няма отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Предложението предвижда извършването на преглед 5 години след влизането му в сила.

²⁴ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Настоящото предложение за директива относно лицензирането и надзора на платежните институции се основава до голяма степен на дял II от ДПУ2 „Доставчици на платежни услуги“, който се прилага само за платежните институции. С него се актуализират и изясняват разпоредбите за ПИ, като бившите ИЕП се разглеждат вече като подкатегория на ПИ (поради което се отменя втората директива за електронните пари – 2009/110/ЕО). Освен това то съдържа разпоредби за услугите за теглене на пари в брой, предоставяни от търговците на дребно (без задължение за покупка) или независимите доставчици на банкомати, и изменя Директивата относно окончателността на сетълмента (Директива 98/26/ЕО).

- **Предмет, обхват и определения**

Предложението се отнася за достъпа до предоставянето в Съюза на платежни услуги и на услуги по електронни пари от страна на платежните – а не кредитните – институции. Редица основни определения са изяснени и съобразени с предложението за регламент, придружаващо настоящото предложение.

- **Лицензиране и надзор на доставчиците на платежни услуги**

Процедурите за лицензиране и контрол на дяловото участие са до голяма степен същите като в ДПУ2, с изключение на новото изискване за представяне със заявлението на ликвидационен план, но са напълно съгласувани за институциите, предоставящи платежни услуги и услуги по електронни пари. Наред с другите промени, на доставчиците на услуги по инициране на плащане и на услуги по предоставяне на информация за сметка се разрешава да притежават начален капитал вместо застраховка „професионална отговорност“ като въз основа на натрупания опит се признава, че изискването за застраховка „професионална отговорност“ на етапа на лицензиране може да бъде трудно изпълнимо. Изискванията за начален капитал се актуализират с оглед на инфлацията след приемането на ДПУ2 (освен при доставчиците на услуги по инициране на плащане, тъй като, предвид относително краткото време в сила на съответните разпоредби, това се приема за нецелесъобразно). Възможните методи за изчисляване на собствените средства не се променят нито за платежните институции, обхванати от ДПУ2, нито за бившите институции за електронни пари; предвижда се по подразбиране да се избере един от трите възможни метода за изчисляването им, за да се подобрят еднаквите условия на конкуренция, но за някои модели на стопанска дейност са предвидени изключения.

Защитните механизми за платежните институции остават непроменени, с изключение на въвеждането на възможност за защита по сметка в централна банка (по преценка на последната), за да се разширят възможностите за ДПУ в това отношение, и на изискване за платежните институции да избягват риска от концентрация при съхраняваните средства. В тази връзка ЕБО следва да приеме регулаторни технически стандарти за управление на риска при съхраняваните средства. За платежните институции, предоставящи услуги по електронни пари, защитните механизми са напълно съобразени с тези, които се прилагат за платежните институции, предоставящи само платежни услуги. Въвеждат се по-подробни разпоредби за вътрешното управление на платежните институции, включително насоки на ЕБО.

Разпоредбите относно агентите, клоновете и възлагането на подизпълнители остават същите като в ДПУ2, но се добавя ново определение за разпространителите на електронни пари, както и разпоредби във връзка с тях, които са тясно съгласувани с приложимите за агентите.

Разпоредбите за трансграничното предоставяне на услуги от ПИ и надзора на тези услуги като цяло са същите. Когато при упражняването на правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги ПИ използват агенти, разпространители и клонове, са предвидени специални разпоредби за случаите, в които участват три държави членки (държавата членка на установяване на ПИ, тази на агента и трета държава членка, в която агентът предоставя услуги на трансгранична основа), като по този начин се увеличава яснотата.

Държавите членки и Европейският банков орган продължават да поддържат регистър на лицензираните платежни институции и освен това изготвят машинночетим списък на доставчиците на услуги по инициране на плащане и на услуги по предоставяне на информация за сметка.

Както в ДПУ2 и Директивата за електронните пари, държавите членки трябва да определят компетентни органи, снабдени с подходящи лицензионни и надзорни правомощия. Предвидени са разпоредби за сътрудничество между националните компетентни органи, с които се изяснява този аспект, като също така се добавя възможността НКО да искат съдействие от ЕБО при разрешаването на евентуални разногласия с други НКО.

Както и в ДПУ2, за ПИ, които извършват само услуги по предоставяне на информация за сметка, се изисква регистрация, а не лицензиране. В предложението се уточнява документацията, която трябва да придружава заявлението за регистрация. Доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка остават под надзора на компетентните органи. Не са променени факултативните освобождавания от някои разпоредби, които държавите членки могат да предоставят на малките платежни институции.

- **Разпоредби относно тегленето на пари в брой**

Операторите на магазини за търговия на дребно са освободени от изискването да имат лиценз за платежна институция, когато предлагат в търговските си помещения услуга за теглене на пари в брой до 50 евро без задължение за покупка; така се избягва нелоялната конкуренция с доставчиците на банкомати.

Разпространителите на пари в брой чрез банкомат, които не обслужват платежни сметки (т.нар. „независими доставчици на банкомати“), са освободени от лицензионните изисквания за платежните институции и подлежат само на изискване за регистрация. Заявлението за регистрацията трябва да бъде придружено от определена документация.

- **Преходни разпоредби**

Предвид създаването на нов правен лицензионен режим, за съществуващите дейности по ДПУ2 е уместно да се предвидят преходни разпоредби. Например за заявленията за лиценз по настоящата директива, подадени до 24 месеца след влизането ѝ в сила, срокът на валидност на действащите лицензи за ПИ и ИЕП се удължава до 30 месеца

след влизането ѝ в сила (една година след крайния срок за транспониране и началото на прилагането ѝ).

- **Отмяна и изменения на други законодателни актове**

От датата на прилагане на настоящата директива се отменя втората директива за електронните пари (Директива 2009/110/ЕО).

От същата дата се отменя и втората директива за платежните услуги (Директива 2015/2366/ЕО). С оглед на правната сигурност е приложена таблица на съответствието на членовете със съответните членове от ДПУ2 и ДЕП2.

Изменя се ДОС (Директива 98/26/ЕО), като се добавят ПИ в списъка на институциите, които могат да участват пряко в платежните системи, определени от държавите членки по силата на посочената директива (но не и в определените системи за сетълмент на ценни книжа). Изменя се и определението в ДОС на непрякото участие, като се връща версията му преди промените го през 2019 г. Директива (ЕС) 2019/879²⁵.

С член 47 се изменя Директива (ЕС) 2020/1828, като в обхвата ѝ се включва Регламент (ЕС) 20... относно достъпа до финансови данни. С това изменение ще се позволи предявяването на представителни иски срещу нарушения на посочения регламент.

- **Други разпоредби**

Комисията се оправомощава да актуализира чрез делегиран акт размерите на собствените средства с оглед на инфлацията. Директивата е директива за пълна хармонизация. Тя влиза в сила 20 дни след публикуването ѝ в Официален вестник. Крайният срок, в който държавите членки трябва да транспонират настоящата директива, и датата на прилагане на мерките за транспониране е 18 месеца след влизането ѝ в сила (с изключение на измененията на ДОС, за които крайният срок е 6 месеца). 5 години след влизането в сила на директивата трябва да се представи доклад за нейния преглед, в който по-специално да е проучена целесъобразността на обхвата ѝ, на евентуалното включване в него на платежните системи и техническите услуги, както и на въздействието на защитата на средствата на платежните институции върху предложените от Комисията на 18 април 2023 г. разпоредби²⁶, които, когато бъдат приети, ще изменят Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити.

²⁵ Директива (ЕС) 2019/879 от 20 май 2019 година за изменение на Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО.

²⁶ COM(2023) 228 final.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно предоставяните на вътрешния пазар платежни услуги и услуги по електронни пари, за изменение на Директива 98/26/ЕО и за отмяна на директиви (ЕС) 2015/2366 и 2009/110/ЕО

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 53 и 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²⁷,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²⁸,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Откакто бе приета Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета²⁹, пазарът на платежни услуги на дребно се измени значително, най-вече с все по-широкото навлизане на картовите и на други основани на цифровите технологии разплащания за сметка на наличните и оттам – с увеличаването на новите участници и услуги, в т.ч. цифрови портфейли и безконтактни плащания. С пандемията от Covid-19 и породените от нея изменения на начините на потребление и разплащане нарасна значението на наличието на защитени и ефективни цифрови плащания.

²⁷ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

²⁸ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

²⁹ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

- (2) В съобщението на Комисията, посветено на стратегията на ЕС за плащанията на дребно³⁰, бе обявено началото на обстоен преглед на прилагането и въздействието на Директива (ЕС) 2015/2366, „*който следва да включва цялостна оценка на това дали тя все още е пригодна за целта, като се има предвид развитието на пазара*“.
- (3) Директива (ЕС) 2015/2366 бе насочена към преодоляване на пречките пред новите видове платежни услуги и подобряване на потребителската защита и защитеността на самите услуги. Проведената от Комисията оценка на въздействието и прилагането на Директива (ЕС) 2015/2366 установи, че Директива (ЕС) 2015/2366 до голяма степен успешно е постигнала редица от целите си, но и че в някои области те не са били напълно постигнати. В частност в оценката бяха установени проблеми във връзка с различното прилагане на Директива (ЕС) 2015/2366, което пряко се отразява на конкуренцията сред доставчиците на платежни услуги, като, поради различното тълкуване на правните норми в отделните държави членки, поражда същностно различна регулаторна среда и насърчава регулаторния арбитраж.
- (4) Доставчиците на платежни услуги не би трябвало да търсят най-благоприятната правна система, избирайки за държава по произход държава членка, в която прилагането на съюзните правни норми относно платежните услуги е по-изгодно за тях, и същевременно предоставяйки трансгранични услуги в други държави членки, които тълкуват по-стриктно тези правни норми или ги прилагат по-активно спрямо установените в тях доставчици на платежни услуги. Тази практика нарушава конкуренцията. Съюзните правни норми относно платежните услуги следва да бъдат хармонизирани, като предоставянето на платежни услуги бъде уредено с регламент, а лицензирането и надзора на платежните институции – отделно уредени с настоящата директива (ДПУ3), заменяща действащата уредба (ДПУ2).
- (5) Емитирането на електронни пари е уредено в Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³¹, но използването на електронни пари за финансиране на платежните операции е до голяма степен регламентирано от Директива (ЕС) 2015/2366. Следователно нормативната уредба на институциите за електронни пари и тази на платежните институции, в частност що се отнася до осъществяването на стопанска дейност, вече са до голяма степен съгласувани. През годините органите, компетентни за лицензирането и надзора на платежните институции и институциите за електронни пари, срещаха практически трудности ясно да обособяват двата режима, както и да отличават продуктите и услугите с електронни пари от предлаганите от платежните институции платежни услуги и услуги по електронни пари. Това породило опасения за регулаторен арбитраж и неравностойни условия на конкуренция, както и за заобикаляне на изискванията на Директива 2009/110/ЕО, когато платежните институции, емитиращи

³⁰ Съобщение на Комисията от 24 септември 2020 г. до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно стратегията на ЕС за плащанията на дребно (COM(2020) 592 final).

³¹ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

електронни пари, се възползват от сходствата между платежните услуги и услугите по електронни пари и заявяват лиценз за платежна институция. Поради това е целесъобразно лицензирането и надзорът на институциите за електронни пари да бъдат допълнително сближени с аналогичния режим при платежните институции. От друга страна, изискванията за лицензиране, по-специално началният капитал и собствените средства, се различават; някои възлови основни услуги в областта на електронните пари – емитиране на електронни пари, разпространение на електронни пари и възможност за обратно изкупуване, също се различават от услугите, предоставяни от платежните институции. Поради това е целесъобразно тези особености да бъдат запазени при комбинирането на разпоредбите на Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО.

- (6) Както се вижда от извършения от Комисията преглед и предвид развитието на съответните пазари, стопански дейности и рискове, които тези дейности поражда, е необходимо да се актуализира пруденциалният режим за платежните институции, в т.ч. за тези, които емитират електронни пари и предоставят услуги по електронни пари, като се изиска единен лиценз за доставчиците на платежни услуги и на услуги по електронни пари, които не приемат депозити. Като се има предвид, че в член 48, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета³² се постановява, че токени за електронни пари се смятат за електронни пари, лицензионният режим за платежните институции, тъй като те ще заменят институциите за електронни пари, следва да се прилага и за емитентите на токени за електронни пари. Пруденциалният режим за платежните институции следва да се основава на лицензиране, при строги и подробни критерии, на юридическите лица, които предлагат платежни услуги, без да приемат влогове. Такъв пруденциален режим следва да осигури еднакви в целия Съюз условия за предоставянето на платежни услуги.
- (7) Уместно е да се разграничи услугата за теглене на пари в брой от платежна сметка от самото обслужване на платежна сметка, тъй като някои доставчици на услуги за теглене на пари в брой не могат да обслужват платежни сметки. Услугите по издаване на платежни инструменти и по приемане на платежни операции са изброени заедно в точка 5 от приложението към Директива (ЕС) 2015/2366, сякаш едната не би могло да се предлага без другата; те обаче следва да се представят като две различни платежни услуги. Отделянето на услугите по издаване от услугите по приемане, както и отделното дефиниране на всяка от тях, е с цел да се поясни, че доставчиците на платежни услуги могат да ги предлагат самостоятелно.
- (8) Бързото развитие на пазара на плащания на дребно и постоянното предлагане на нови платежни услуги и решения налагат, с оглед на пазарната реалност, да се изменят някои определения в Директива (ЕС) 2015/2366 – например на платежна сметка, средства и платежен инструмент, така че съюзното законодателство да продължи да бъде целесъобразно и технологично неутрално.

³² Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40).

- (9) Предвид различните виждания, които Комисията установи при прегледа си на прилагането на Директива (ЕС) 2015/2366 и изтъкнати от Европейския банков орган (ЕБО) в становището му от 23 юни 2022 г. относно прегледа на Директива (ЕС) 2015/2366, е необходимо да се изясни определението на „платежна сметка“. Определящият критерий за категоризирането на дадена сметка като платежна е възможността за ежедневно извършване от нея на платежни операции. Възможността за извършване от дадена сметка на платежни операции към трето лице или за ползване на такива операции, извършени от трето лице, е определящ белег на понятието „платежна сметка“. Поради това, платежната сметка следва да бъде определена като сметка, която се използва за изпращане и получаване на средства до – и от – трети лица. Всяка сметка, която притежава тези белези, следва да се приема за платежна сметка и чрез нея да се предоставят услуги по инициране на плащане и по предоставяне на информация за сметка. Случаите, при които за изпълнението на платежна операция от – или към – трето лице е необходима друга посредническа сметка, не следва да попадат в обхвата на определението на „платежна сметка“. Спестовните сметки не се използват за изпращане и получаване на средства до – или от – трето лице, което ги изключва от определението на „платежна сметка“.
- (10) Предвид появата на нови видове платежни инструменти и несигурността, която преобладава на пазара по отношение на тяхната правна квалификация, определението на „платежен инструмент“ следва да бъде доуточнено, така че да е ясно какво е платежен инструмент и какво не е, като се съблюдава принципът на технологична неутралност.
- (11) Въпреки че платежна операция може да се иницира чрез технологията за комуникации в малък обсег, приемането на тази технология за пълноценен „платежен инструмент“ би породило някои предизвикателства, като прилагането на задълбочено удостоверяване на клиента при безконтактните плащания на мястото на продажба и режимът на отговорност на доставчика на платежни услуги. Поради това, тази технология следва да се разглежда по-скоро като характеристика на платежен инструмент, а не като самостоятелен такъв.
- (12) В определението на „платежен инструмент“ в Директива (ЕС) 2015/2366, той се характеризира като „персонализирано устройство“. Предвид наличието на предплатени карти, при които името на притежателя на инструмента не е отпечатано върху картата, това би могло да изключи тези карти от обхвата на определението на „платежен инструмент“. Поради това, определението на „платежен инструмент“ следва да се измени така, че да включва „индивидуализирани“, а не „персонализирани“ устройства, като се уточни, че предплатените карти, при които името на притежателя на инструмента не е отпечатано върху картата, са платежни инструменти.
- (13) Платежните решения чрез мобилен телефон, при които се използва цифрова версия на даден физически платежен инструмент, например платежна карта, следва да се смятат за технически услуги и поради това – да останат извън обхвата на определението на „платежен инструмент“, тъй като такава цифрова версия не може да се смята сама по себе си за платежен инструмент, а по-скоро за „приложение за плащане“ по смисъла на член 2, точка 21 от Регламент (ЕС)

2015/75 на Европейския парламент и на Съвета³³. Някои други категории цифрови портфейли обаче, например предплатените електронни портфейли, като т.нар. „поетапни портфейли“, в които потребителите могат да държат пари за бъдещи операции онлайн, трябва да се смятат за платежен инструмент, а тяхното издаване – за платежна услуга.

- (14) Наличният паричен превод е платежна услуга, при която платец обикновено предоставя пари в брой на доставчик на платежни услуги, без да открива платежна сметка на свое име или на името на получателя, а този доставчик превежда съответната сума на получател или на друг доставчик на платежни услуги, действащ от името на получателя. В някои държави членки определени супермаркети, магазини и други търговци на дребно предоставят на хората услуга за плащане на комуналните услуги и на други обичайни за домакинствата сметки. Тези услуги за плащане на сметки следва да се разглеждат като налични парични преводи.
- (15) Определението на „средства“ следва да обхваща всички форми на пари на централната банка, емитирани за обращение, в т.ч. банкноти и монети, както и всяка евентуална бъдеща цифрова валута на централната банка, електронни пари и пари на търговските банки. Тук не следва да спадат парите на централната банка, емитирани за междубанково използване – между нея и търговските банки.
- (16) В Регламент (ЕС) 2023/1114 от 31 май 2023 г. се посочва, че токените за електронни пари се считат за електронни пари. Поради това, токените за електронни пари са включени, в качеството си на електронни пари, в определението на „средства“ в настоящия регламент.
- (17) При оценката на прилагането на Директива (ЕС) 2015/2366 не бе недвусмислено установена необходимост от съществена промяна на реда и условията за издаване и поддържане на лиценз за платежна институция или институция за електронни пари, предвидени, от една страна, съответно в Директиви 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁴ и Директива (ЕС) 2015/2366, а от друга – в Директива 2009/110/ЕО. Тези ред и условия продължават да включват пруденциални изисквания, съизмерими с операционните и финансовите рискове, пред които са изправени платежните институции, в т.ч. емитиращите електронни пари и предоставящите услуги по електронни пари в хода на дейността си. Целесъобразно е към документацията, изисквана в подкрепа на заявлението за лиценз за платежна институция, да се добави ликвидационен план в случай на несъстоятелност, съобразен с модела на стопанска дейност на бъдещата платежна институция; този план следва да подпомага организираното прекратяване на дейността съгласно приложимото национално право, в т.ч. непрекъснатостта или възстановяването на всички критични дейности, извършвани от подизпълнител, агент или разпространител. С цел да се избегне издаването на лиценз за услуги, които фактически не се предоставят, е необходимо да се уточни, че платежните институции не следва да

³³ Регламент (ЕС) 2015/751 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 1).

³⁴ Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО (ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1).

бъдат задължени да се лицензират за платежни услуги, които не възнамеряват да предоставят.

- (18) В публикуваната през януари 2023 г. партньорска проверка на ЕБО относно лицензирането по Директива (ЕС) 2015/2366³⁵ бе посочено, че пропуските в лицензионния процес са довели дотам, че в различни държави членки заявителите са били обект на различни надзорни очаквания по отношение на изискванията за лицензиране като платежна институция или институция за електронни пари, както и че понякога лицензирането е отнемало прекалено дълго време. С оглед на еднаквите условия на конкуренция и за да се съгласуват редът и условията за издаване на лиценз за платежна институция е целесъобразно от компетентните органи да се изиска да приключват процеса по лицензиране в срок от 3 месеца след получаването на всички необходими за взимането на решение сведения.
- (19) С цел допълнително да се съгласува заявяването на лиценз за платежна институция е целесъобразно на ЕБО да се възложи да разработи проекти на регулаторни технически стандарти относно лицензирането, по-специално за сведенията, които се предоставят на компетентните органи в заявлението за лиценз за платежна институция, за общата оценъчна методика за издаване на лиценз или регистриране, за това каква гаранция може да се приеме за сравнима със застраховката „професионална отговорност“, както и за критериите за определяне на минималния паричен размер на застраховката „професионална отговорност“ или сравнимата гаранция. За целта ЕБО следва да вземе предвид придобития опит с прилагането на насоките му за сведенията, които доставчиците на платежни услуги трябва да предоставят на компетентните органи в заявлението за лиценз или регистрация, както и на насоките му за прилагането на критериите за определяне на минималния паричен размер на застраховката „професионална отговорност“ или сравнимата гаранция.
- (20) Пруденциалните изисквания за платежните институции следва да продължат да се основават на предпоставката, че на тези институции е забранено да приемат депозити от ползвателите на платежни услуги, а им е разрешено да използват само средствата, получени от ползвателите на платежни услуги за предоставянето на платежни услуги. Поради това, пруденциалните изисквания за платежните институции следва да отразяват обстоятелството, че тяхната дейност е по-специализирана и ограничена в сравнение с тази на кредитните институции и поражда по-ограничени и по-лесни за наблюдение и контрол рискове в сравнение с рисковете, които поражда по-широкият спектър от дейности на кредитните институции.
- (21) При разглеждането на заявленията за лиценз за платежна институция компетентните органи следва да обърнат особено внимание на представения като част от това заявление управленски план. Платежните институции следва да отчитат потенциално неблагоприятния ефект на незадоволителните управленски механизми върху подходящото управление на риска, като се стремят на всички равнища да има добро разбиране на риска. Компетентните органи следва да наблюдават адекватността на вътрешните управленски

³⁵ Peer Review Report on authorisation under PSD2, Европейски банков орган, EBA/REP/2023/01.

механизми. Целесъобразно е ЕБО да приеме насоки за вътрешните управленски механизми при отчитане на различните размери и модели на стопанска дейност сред платежните институции и принципа на съизмеримост на изискванията.

- (22) Към лицензионните изисквания за предоставяне на платежни услуги спадат специфични изисквания за контрол на защитеността на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и за ограничаване на риска; тези изисквания обаче следва да бъдат съобразени с изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета³⁶.
- (23) Когато предоставят услугите си, доставчиците на услуги по инициране на плащане или по предоставяне на информация за сметка не държат клиентски средства. Съответно би било прекомерно на тези пазарни участници да се налагат изисквания за собствени средства. От друга страна е важно доставчиците на услуги по инициране на плащане и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка да са в състояние да поемат задълженията, които поражда дейността им. С цел да се осигури подходящо покритие на рисковете при услугите по инициране на плащане и по предоставяне на информация за сметка е целесъобразно от платежните институции, предлагащи тези услуги, да се изиска да имат застраховка „професионална отговорност“ или сравнима гаранция, както и да се доуточнят покриваните рискове с оглед на разпоредбите в Регламент XXX [РПУ], отнасящи се до тяхната отговорност. Предвид трудностите, които доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по инициране на плащане срещат при сключването на застраховка „професионална отговорност“ за свързаните с дейността им рискове, е целесъобразно да им се предостави алтернатива за етапа на лицензиране или регистрация – да разполагат с начален капитал от 50 000 евро, вместо със застраховка „професионална отговорност“. Тази гъвкавост за доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по инициране на плащане на етапа на лицензиране или регистрация не следва да засяга изискването да сключат застраховка „професионална отговорност“ възможно най-бързо, след като бъдат лицензирани или регистрирани.
- (24) С цел да се преодолеят рисковете, свързани с придобиването в платежна институция на квалифицирано дялово участие по смисъла на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета³⁷, е целесъобразно да се изиска съответният компетентен орган да бъде уведомен за това придобиване.
- (25) Платежните институции следва да разполагат с достатъчен, с оглед на свързаните с дейността си рискове, начален капитал, съчетан със собствени средства. Предвид широкия спектър на обхванатите от настоящата директива дейности, които могат да извършват платежните институции, е целесъобразно

³⁶ Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 1).

³⁷ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

размерът на началния капитал за всяка отделна услуга да е съобразен с естеството ѝ, както и с присъщите ѝ рискове.

- (26) Първоначалните изисквания за платежните институции не са изменени след приемането на Директива 2007/64/ЕО, поради което е целесъобразно да бъдат съобразени с инфлацията. От своя страна, капиталовите изисквания за платежните институции, които предоставят само услуги по инициране на плащане, се прилагат едва след влизането в сила на Директива (ЕС) 2015/2366, поради което, а и предвид отсъствието на доказателства за това, че са неподходящи, те не следва да се изменят.
- (27) Многообразието от модели на стопанска дейност при плащанията на дребно оправдава възможността за изчисляване на собствените средства по повече от един метод, без обаче да се допуска размерът им да пада под размера на съответния начален капитал.
- (28) Настоящата директива следва същия подход като Директива (ЕС) 2015/2366, която позволява използването, с определена степен на надзорна преценка, на няколко метода за изчисляване на комбинираните капиталови изисквания, така че едни и същи рискове да се третираат еднакво при всички доставчици на платежни услуги. Използването на обема на плащанията за предходната година за изчисляване на капиталовите изисквания е най-подходящият и разпространен метод за повечето модели на стопанска дейност на платежните институции. Поради тези причини, както и за да се подобри съгласуваността и да се осигурят еднакви условия на конкуренция, е целесъобразно от националните компетентни органи да се изиска да препоръчват този метод. Националните компетентни органи следва обаче да могат да се отклоняват от този принцип и да изискат прилагането на други методи от платежните институции с модел на стопанска дейност, при който броят операции е малък, но индивидуалната им стойност е висока. С оглед на правната сигурност и за да се изяснят максимално изискванията за тези модели на стопанска дейност, е целесъобразно на ЕБО да се възложи да разработи проект на регулаторни технически стандарти.
- (29) Независимо от целта за хармонизиране на пруденциалните изисквания за платежните институции, предоставящи платежни услуги и услуги по електронни пари, е целесъобразно да се вземе предвид спецификата на емитирането на електронни пари и другите дейности по електронни пари, както и да се позволи на платежните институции, емитиращи електронни пари и предоставящи услуги по електронни пари, да прилагат по-подходящ метод за изчисляването на капиталовите си изисквания.
- (30) Когато една и съща платежна институция изпълнява платежна операция едновременно за платеца и за получателя, а на платеца е отпусната кредитна линия, е целесъобразно средствата да бъдат съхранявани в полза на получателя, щом като се превърнат във вземане на получателя към платежната институция.
- (31) Предвид трудностите, с които се сблъскват платежните институции при откриването и поддържането на платежни сметки в кредитни институции, е необходимо да се предвиди допълнителна възможност за защита на средствата на ползвателите, а именно възможността тези средства да се държат в централна банка. Тази възможност обаче не следва да засяга правото на централната банка

да не я предлага, ако тя разполага с такава. Предвид необходимостта да се защитят средствата на ползвателите и да се избегне използването им за друга цел освен за предоставянето на платежни услуги или услуги по електронни пари, е целесъобразно да се изиска средствата на ползвателите на платежни услуги да се държат отделно от собствените средства на платежната институция. С цел да се осигурят равни условия на конкуренция между платежните институции, предоставящи платежни услуги, и платежните институции, емитиращи електронни пари и предоставящи услуги по електронни пари, е целесъобразно да се съгласуват във възможно най-голяма степен режимите за защита на средствата на потребителите, като същевременно се запазят спецификите на електронните пари. Рискът от концентрация е значителен риск за платежните институции, по-специално когато средствата се съхраняват само в една кредитна институция. Следователно е важно платежните институции да избягват, доколкото е възможно, риска от концентрация. Поради тази причина на ЕБО следва да се възложи да разработи регулаторни технически стандарти за избягване на риска при съхраняването на клиентските средства.

- (32) Платежните институции следва да е могат да извършват и други дейности, освен обхванатите от настоящата директива, в т.ч. да предоставят оперативни и тясно свързани с тях допълнителни услуги, да управляват платежни системи или да упражняват друга стопанска дейност, уредена от приложимото съюзно и националното право.
- (33) Предвид по-високите рискове при дейността по приемане на депозити е целесъобразно да се забрани на платежните институции, предлагащи платежни услуги, да приемат депозити от ползвателите, като се изиска да използват получените от ползвателите средства само за предоставянето на платежни услуги. Средствата, които платежните институции, предлагащи услуги по електронни пари, получават от ползвателите на платежни услуги, не следва да представляват нито влогове, нито други възстановими средства, получени от обществеността, по смисъла на член 9 от Директива 2013/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁸.
- (34) С цел да не се допусне платежните сметки да се използват за друга цел освен за изпълнението на платежни операции, е целесъобразно да се уточни, че когато предоставят една или повече платежни услуги или услуги по електронни пари, платежните институции следва винаги да разполагат с платежни сметки, използвани изключително за платежни операции.
- (35) Платежните институции следва да имат право да отпускат кредит, но това следва да е подчинено на строги условия. Поради това е целесъобразно да се регламентира отпускането на кредит от платежните институции под формата на кредитни линии и издаването на кредитни карти, доколкото тези услуги улесняват платежните услуги, стига кредитът, в т.ч. револвиращ, да се отпуска за не повече от 12 месеца. Целесъобразно е да се позволи на платежните институции да отпускат краткосрочни кредити във връзка с трансграничната си

³⁸ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО.

дейност, стига кредитите да се рефинансират основно със собствените им средства и с други средства, набирани от капиталовите пазари, а не с клиентски средства, държани с оглед на платежните услуги. Тази възможност обаче не следва да засяга Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁹, нито другото съответно съюзно или национално право, уреждащо нехармонизираните с настоящата директива условия за отпускане на потребителски кредит. Предвид предимно кредитния характер на услугите за отложено плащане на дадена покупка, те не следва да се смятат за платежна услуга. Тези услуги са обхванати от новата директива за потребителските кредити, заменяща Директива 2008/48/ЕО.

- (36) Доказателствата за спазването на предвидените в настоящата директива задължения следва да са надлежно съхранени за подходящ период, поради което е целесъобразно от платежните институции да се изиска да съхраняват цялата съответна документация в продължение на най-малко пет години. Личните данни не следва да се съхраняват по-дълго от необходимото за тази цел, а при отнет лиценз, съхранението им не следва да надхвърля пет години след отнемането.
- (37) С цел да не се допусне нелицензирано дружество да предоставя платежни услуги или услуги по електронни пари, е целесъобразно от всички дружества, които възнамеряват да предоставят такива услуги, да се изиска да подадат заявление за лиценз или, в предвидените от настоящата директива случаи, за регистрация. Освен това, с оглед на стабилността и целостта на финансовата система и на платежните системи, а и на защитата на потребителите, тези дружества трябва да са установени в държава членка и да подлежат на ефективен надзор. Предвид новите високи от пруденциална гледна точка рискове, които поражда възможността за институциите за електронни пари да емитират и токени за електронни пари, това изискване следва да обхваща и платежните институции, емитиращи електронни пари. За емитентите на електронни пари следва да се изиска учредяване на юридическо лице в ЕС, така че тези субекти да подлежат на ефективен надзор и да се постигне съгласуване с Регламент (ЕС) 2023/1114. Токените за електронни пари са форма на криптоактиви; размерът им може стремглаво да нарасне и да изложи на риск финансовата стабилност, паричния суверенитет и паричната политика.
- (38) С цел да не се злоупотребява с правото на установяване и да се избегнат случаите, в които платежна институция се установява в държава членка, без да възнамерява да извършва дейност в нея, е целесъобразно да се изиска от всяка платежна институция, която заявява лиценз в държава членка, да извършва в нея поне част от дейността си по предоставяне на платежни услуги. Задължението за извършване на част от дейността в държавата по произход вече е предвидено в Директива (ЕС) 2015/2366, но се тълкува разнопосочно, като някои държави по произход изискват по-голямата част от дейността на съответната институция да се извършва на тяхна територия. В тази връзка „част“ следва да означава по-

³⁹ Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета (ОВ L 133, 22.5.2008 г., стр. 66).

малко от по-голямата част от дейността на институцията, така че да се съхрани същността на свободата ѝ да предоставя трансгранични услуги.

- (39) Платежната институция може да извършва и други дейности, различни от предоставянето на платежни услуги или услуги по електронни пари. С оглед на ефективния надзор над платежните институции е целесъобразно да се позволи на националните компетентни органи да изискат, когато е необходимо, учредяването на отделен субект за предоставяне на платежни услуги или на услуги по електронни пари. Такова решение на дадения компетентен орган следва да отчита потенциалното отрицателно въздействие, което събитие, засягащо останалите стопански дейности, би могло да окаже върху финансовата стабилност на платежната институция, или потенциалното отрицателно въздействие на ситуация, при която платежната институция не може да предоставя обособена информация за собствените си средства при, от една страна, платежните услуги и услугите по електронни пари и, от друга страна, останалите си дейности.
- (40) С оглед на ефективния текущ надзор над платежните институции и наличието на точни и актуални сведения, е целесъобразно от платежните институции да се изиска да уведомяват националните компетентни органи за всяка промяна в стопанската им дейност, която засяга точността на сведенията, предоставени във връзка с лицензирането, в т.ч. за допълнителните агенти или подизпълнители. При съмнение, компетентните органи следва да проверяват верността на получените сведения.
- (41) За сближаване на лицензиране на платежните институции в отделните държави членки е целесъобразно да се определят съгласувани условия за отнемане от националните компетентни органи на издаден на платежна институция лиценз.
- (42) С цел да се увеличи прозрачността на дейността на лицензираните или регистрираните от компетентните органи на държавата членка по произход платежни институции, в т.ч. на техните агенти, разпространители и клонове, и да се осигури висока степен на защита на потребителите в Съюза, е необходимо да се осигури лесен публичен достъп до списъка с дружества, предоставящи платежни услуги, и до техните марки, които следва да се съдържат в публични национални регистри.
- (43) С цел информацията за лицензираните или регистрираните платежни институции и за субектите, които съгласно националното право имат право да предоставят платежни услуги или услуги по електронни пари, да е налична в целия Съюз в централен регистър, ЕБО следва да поддържа такъв регистър, в който да публикува списък с наименованията на лицензираните или регистрираните доставчици на платежни услуги или на услуги по електронни пари. Когато това предполага обработването на лични данни, публикуването на равнището на Съюза на информация за физическите лица, действащи като агенти или разпространители, е в интерес на подходящото функциониране на вътрешния пазар на платежни услуги, тъй като е необходимо на него да се допускат само лицензирани такива субекти. Държавите членки следва да изискат предоставяните сведения, в т.ч. за съответните агенти, разпространители и клонове, да са точни и актуални и да се предават на ЕБО без необосновано забавяне и ако е възможно – автоматизирано. За целта ЕБО следва да разработи

проект на регулаторни технически стандарти за определяне на методите и условията за предаване на тези сведения. С тези регулаторни технически стандарти следва да се осигурят висока степен на подробност и последователност на сведенията. При разработването на проекта на регулаторни технически стандарти ЕБО следва да вземе предвид опита с прилагането на Делегиран регламент (ЕС) 2019/411 на Комисията⁴⁰. С цел да се повиши прозрачността е целесъобразно предоставяните сведения да съдържат марките на всички предоставяни платежни услуги и услуги по електронни пари. Публикуването на лични данни следва да се извършва в съответствие с действащите разпоредби за защита на данните. Когато се публикуват лични данни, следва да се прилагат подходящи гаранции за защитата им, които предотвратяват по-нататъшно непреднамерено разпространяване онлайн.

- (44) С цел повишаване на прозрачността и осведомеността относно услугите, предоставяни от доставчиците на услуги по инициране на плащане и по предоставяне на информация за сметка, е целесъобразно ЕБО да поддържа машинночитим списък с основните сведения за тези предприятия и за предоставяните от тях услуги. Сведенията в този списък следва да позволяват еднозначно идентифициране на доставчиците на услуги по инициране на плащане и по предоставяне на информация за сметка.
- (45) За да разширят обхвата на своите услуги, на платежните институции може да се наложи да използват субекти, предоставящи платежни услуги от тяхно име, включително агенти, а при услугите по електронни пари – разпространители. Платежните институции могат също така да упражняват чрез клонове правото си на установяване в приемаща държава членка, различна от държавата членка по произход. В такива случаи е целесъобразно платежната институция да съобщи на националния компетентен орган всички съответни сведения за агентите, разпространителите и клоновете и без необосновано забавяне да го уведомява за всяка промяна. С цел да се осигури прозрачност за крайните ползватели е целесъобразно агентите, разпространителите или клоновете, действащи от името на платежна институция, да уведомяват за този факт ползвателите на платежни услуги.
- (46) В хода на упражняването на дейността, на дадена платежна институция може да се наложи да възложи на подизпълнител някои свои оперативни функции. С цел това да не засегне неотклонното ѝ спазване на изискванията на нейния лиценз и на другите приложими изисквания на настоящата директива, е целесъобразно от нея да се изиска да уведоми без необосновано забавяне националния компетентен орган, ако възнамерява да възложи оперативни функции на подизпълнител, както и за всяка промяна във връзка с използването на подизпълнители.

⁴⁰ Делегиран регламент (ЕС) 2019/411 на Комисията от 29 ноември 2018 г. за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се определят техническите изисквания за разработване, водене и поддържане на електронния централен регистър в областта на платежните услуги и за достъп до съдържащата се в него информация (ОВ L 73, 15.3.2019 г., стр. 84).

- (47) С оглед на подходящото намаляване на рисковете, които може да породи възлагането на подизпълнител на оперативни функции, е целесъобразно от платежните институции да се изиска да предприемат необходимото, така че такова възлагане да не нарушава изискванията на настоящата директива. Платежните институции следва да продължат да носят пълна отговорност за всяко действие на свой служител, агент, разпространител или подизпълнител.
- (48) С оглед на ефективното прилагане на разпоредбите на националното право, приети по силата на настоящата директива, държавите членки следва да определят компетентни органи, които да отговарят за лицензирането и надзора на платежните институции. Държавите членки следва да предоставят на компетентните органи необходимите правомощия и ресурси, в т.ч. персонал, така че да могат подходящо да изпълняват функциите си.
- (49) За да могат компетентните органи да упражняват надлежен надзор над платежните институции, е целесъобразно да им се предоставят необходимите за целта правомощия за разследване и надзор, както и правото да налагат административни санкции и мерки. По същата причина е целесъобразно компетентните органи да се оправомощат да изискват информация, да извършват проверки на място и да издават препоръки, насоки и задължителни административни решения. Държавите членки следва да уредят в националното си право спирането или отнемането на лиценз за платежна институция. Държавите членки следва да оправомощат своите компетентни органи да налагат административни санкции и мерки при нарушаване на разпоредбите относно надзора или относно упражняването на дейността по предоставяне на платежни услуги.
- (50) Поради многообразието от модели на стопанска дейност в сектора на плащанията е целесъобразно надзорните органи да разполагат с известна свобода на преценка, така че едни и същи рискове да се третират еднакво.
- (51) Когато упражняват надзор върху спазването на задълженията от страна на платежните институции, компетентните органи следва да упражняват надзорните си правомощия при зачитане на основните права, в т.ч. правото на неприкосновеност на личния живот. Без да се засяга контролът на независим орган (национален орган за защита на данните) и в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз, държавите членки следва да въведат подходящи и ефективни гаранции при риск упражняването на тези правомощия да доведе до злоупотреба или произвол, представляващи сериозна намеса в тези права, включително, когато е целесъобразно, чрез изискване за предварително разрешение от съдебния орган на съответната държава членка.
- (52) С оглед на защитата на индивидуалните и търговските права, държавите членки следва да задължат всички лица, които работят или са работили за компетентните органи, да пазят служебна тайна.
- (53) Дейността на платежните институции може да се простира отвъд националните граници и поради това да е обхваната от различни компетентни органи, както и от ЕБО, Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки в качеството им на парични и надзорни органи. Поради това е целесъобразно да се предвиди ефективно сътрудничество и обмен на сведения между тях.

Споразуменията за обмен на сведения следва да съблюдават изцяло разпоредбите за защита на данните в Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁴¹ и в Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета⁴².

- (54) При разногласие при трансграничното си сътрудничество, компетентните органи следва да могат да поискат съдействие от ЕБО, който следва да вземе решение без необосновано забавяне. ЕБО следва да може и по собствена инициатива да съдейства на компетентните органи за постигането на споразумение.
- (55) Платежна институция, която упражнява правото си на установяване или свободата на предоставяне на услуги, следва да предостави на компетентния орган на държавата членка по произход всички сведения за стопанската си дейност и да му съобщи в кои държави членки възнамерява да я упражнява, дали възнамерява да използва клонове, агенти или разпространители, както и да възлага дейности на подизпълнител.
- (56) С цел да се улесни сътрудничеството между компетентните органи и ефективният надзор над платежните институции в контекста на упражняването на правото на установяване или свободното предоставяне на услуги, е целесъобразно компетентните органи в държавата членка по произход да предоставят информация на приемащата държава членка. При тристранно упражняване на дейност въз основа на един лиценз, т.е. когато платежна институция, лицензирана в държава А, използва намиращ се в държава Б посредник – агент, разпространител или клон, за предлагане на платежни услуги в държава В, за приемаща държава членка следва да се смята държавата членка, в която услугите се предлагат на крайните ползватели. Предвид предизвикателствата, които трансграничното сътрудничество между компетентните органи поставя, е целесъобразно ЕБО да разработи проект на регулаторни технически стандарти за сътрудничеството и обмена на сведения, като вземе предвид опита с прилагането на Делегиран регламент (ЕС) 2017/2055 на Комисията⁴³.
- (57) Държавите членки следва да могат да изискат от платежните институции с дейност на тяхна територия, но с главно управление в друга държава членка, да им представят периодично отчети за дейността си на тяхната територия – за сведение или за статистически цели. Когато тези платежни институции действат

⁴¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁴² Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁴³ Делегиран регламент (ЕС) 2017/2055 на Комисията от 23 юни 2017 г. за допълване на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за сътрудничеството и обмена на информация между компетентните органи във връзка с упражняването на правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги от платежните институции (ОВ L 294, 11.11.2017 г., стр. 1).

съгласно правото на установяване, компетентните органи на приемащите държави членки следва да могат да поискат тези сведения и за да следят спазването на Регламент XXX [РПУ]. Същото следва да се прилага, когато, вместо да е установена в приемащите държави членки, платежната институция предоставя услуги в тях съгласно свободното предоставяне на услуги. С цел да се улесни надзорът от компетентните органи върху мрежите от агенти, разпространители и клонове е целесъобразно държавите членки, в които действат такива субекти, да могат да изискат от платежната институция майка да определи централно звено за контакт на тяхна територия. ЕБО следва да изготви проект на регулаторни стандарти за определяне на критериите за преценка на случаите, в които е подходящо да бъде определено централно звено за контакт, както и на неговите функции. При това ЕБО следва да вземе предвид опита с прилагането на делегирани регламенти (ЕС) 2021/1722⁴⁴ и 2020/1423⁴⁵ на Комисията. Изискването за определяне на централно звено за контакт следва да бъде съобразено с целта за осигуряване на подходяща комуникация и осведомяване за спазването на съответните разпоредби на Регламент XXX [РПУ] в приемащата държава членка.

- (58) При извънредни обстоятелства, налагащи незабавни действия за преодоляването на сериозна заплаха за колективните интереси на ползвателите на платежни услуги в приемащата държава членка, в т.ч. широкомащабна измама, компетентният орган на приемащата държава членка следва да може, успоредно с трансграничното сътрудничество с компетентния орган на държавата членка по произход и до приемането от този орган на мерки, да предприеме предпазни мерки. Тези мерки следва да бъдат подходящи, целесъобразни, недискриминационни и с временен характер. Всички тези мерки следва да са надлежно обосновани. Компетентният орган на държавата членка по произход на съответната платежна институция, както и другите съответни органи, в т.ч. Комисията и ЕБО, следва да бъдат уведомени предварително, а ако не е възможно с оглед на извънредната ситуация – без необосновано забавяне.
- (59) Важно е всички доставчици на платежни услуги да са подчинени на дадени минимални правни и регулаторни изисквания. Затова е желателно да се изиска от всички доставчици на платежни услуги, в т.ч. тези, които не удовлетворяват всички условия за получаване на лиценз за платежна институция, в т.ч. някои малки платежни институции, да регистрират идентификационните си данни и месторазположението си. Този подход е в съответствие с обосновката в препоръка 14 на специалната група за финансови действия Financial Action Task Force, която предвижда създаването на механизъм, чрез който доставчиците на платежни услуги, които не могат да изпълнят всички условия, определени в

⁴⁴ Делегиран регламент (ЕС) 2021/1722 на Комисията от 18 юни 2021 г. за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се определя рамката за сътрудничество и за обмен на информация между компетентните органи на държавата членка по произход и на приемащата държава членка с оглед на надзора над платежните институции и институциите за електронни пари, които трансгранично предоставят платежни услуги (ОВ L 343, 28.9.2021 г., стр. 1).

⁴⁵ Делегиран регламент (ЕС) 2020/1423 на Комисията от 14 март 2019 г. за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за критериите за определяне на централни звена за контакт в областта на платежните услуги и за функциите на тези централни звена за контакт (ОВ L 328, 9.10.2020 г., стр. 1).

посочената препоръка, да могат въпреки това да се третираат като платежни институции. За тази цел, дори когато даден субект е частично или изцяло освободен от лицензионните изисквания, държавите членки следва да го впишат в регистъра на платежните институции. От съществено значение обаче е възможността за подобно освобождаване от изискването за лиценз да бъде обвързана със строги изисквания за стойността на платежните операции. Освободените от изискването за лиценз субекти не следва да се ползват от правото на установяване и от свободата на предоставяне на услуги, нито да упражняват тези права непряко, докато участват в платежна система.

- (60) С оглед на прозрачността по отношение на възможните освобождавания за малките платежни институции, е целесъобразно от държавите членки да се изиска да съобщават тези решения на Комисията.
- (61) С оглед на спецификата на упражняваната дейност и рисковете при услугите по предоставяне на информация за сметка е целесъобразно да се предвиди специален пруденциален режим за доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка, т.е. не пълноценен лицензионен режим, а опростено изискване за регистрация, придружено от документи и информация за подпомагане на компетентния орган при извършването на надзор. Доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка следва да могат да предоставят услуги трансгранично, като се ползват от правото да упражняват дейност въз основа на един-единствен лиценз.
- (62) С цел да се подобри допълнително достъпът до пари в брой, което е приоритет на Комисията, на търговците следва да се разреши да предлагат във физическите магазини услуги по предоставяне на пари в брой дори без покупка, без да е необходимо да имат регистрация или лиценз за доставчик на платежни услуги, или да са агенти на платежна институция. Тези услуги по предоставяне на пари в брой обаче следва да подлежат на задължението за оповестяване на таксите, ако има такива. Тези услуги следва да се предоставят от търговците на дребно на доброволна основа според парите в брой, с които разполагат. С цел да не се допусне нелоялна конкуренция между доставчиците на банкомати, които не обслужват платежна сметка, и търговците на дребно, предлагащи теглене на пари в брой без задължение за покупка, нито риск магазините да изчерпват бързо паричните си наличности, е целесъобразно да се предвиди горна граница от 50 евро на операция.
- (63) Директиви 2007/64/ЕО и (ЕС) 2015/2366 условно изключват от обхвата си платежните услуги, предлагани от някои доставчици на банкомати. Това изключване породило в редица държави членки ръст на услугите чрез банкомат, по-специално в по-слабо населените райони, където банкоматите на тези доставчици изместиха банковите банкомати. Това изключване обаче се оказало трудно приложимо поради неяснотата му по отношение на обхванатите от него субекти. За решаването на този проблем е целесъобразно изрично да се посочи, че изключените преди това доставчици на банкомати са тези, които не обслужват платежни сметки. Предвид ограничените рискове при дейността на тези доставчици на банкомати е целесъобразно, вместо да бъдат напълно изключени от обхвата, да бъдат подчинени на специален пруденциален режим, съобразен с тези рискове, изискващ само регистрация.

- (64) Бе установено, че доставчиците на услуги, желаещи да се възползват от изключването от обхвата на Директива (ЕС) 2015/2366, често, вместо да се допитат до компетентните органи дали дейността им е обхваната или не от посочената директива, се осланят на собствената си преценка. Това породило различно прилагане на някои изключения в отделните държави членки. Освен това изглежда, че някои доставчици на платежни услуги са използвали някои изключения, за да променят модела си на стопанска дейност, така че предлаганите от тях платежни услуги да попаднат извън обхвата на посочената директива. Това може да увеличи рисковете за ползвателите на платежни услуги и да доведе до различни условия за доставчиците на платежни услуги на вътрешния пазар. Поради това, доставчиците на услуги следва да бъдат задължени да уведомяват компетентните органи за съответните дейности, така че тези органи да могат да преценят дали са спазени изискванията на съответните разпоредби и да осигурят еднообразното им тълкуване в рамките на вътрешния пазар. По-специално, за всички изключения, които се основават на спазването на определен праг, следва да се предвиди процедура за уведомяване, така че да бъдат съблюдавани специфичните изисквания. Освен това е важно от потенциалните доставчици на платежни услуги да се изиска да уведомяват компетентните органи за дейностите, които извършват в рамките на ограничена мрежа съгласно установените в Регламент XXX [РПУ] критерии, ако стойността на платежните операции надхвърли определен праг. Компетентните органи следва да преценят дали дейностите, за които са уведомени, могат да се разглеждат като дейности, извършвани в рамките на ограничена мрежа, и оттам – дали могат да продължат да са изключени от обхвата.
- (65) Комисията следва да бъде оправомощена да приема актове по силата на член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз за актуализиране, с оглед на инфлацията, на съответните стойности. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременно и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (66) За осигуряването на последователно прилагане на съответните изисквания Комисията следва да може да разчита на експертния опит и съдействието на ЕБО, на който следва да се възложи да разработва насоки и проекти на регулаторни технически стандарти. Комисията следва да бъде оправомощена да приема тези проекти на регулаторни технически стандарти. Тези конкретни задачи са изцяло в съответствие с ролята и отговорностите на ЕБО, предвидени в Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁶.
- (67) Допълнителното интегриране на вътрешния пазар на платежни услуги не може да бъде постигнато в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки, тъй като налага да се хармонизират разнородни национални правни норми в отделните държави членки, а това може да се постигне по-добре на равнището на Съюза, поради което Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз.

⁴⁶ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

- (68) Настоящата директива не съдържа лицензионни изисквания за платежните системи, платежните схеми и механизмите за плащане, за да се избегне дублиране с надзорната рамка на Евросистемата над системите за плащания на дребно, в т.ч. над системно важните платежни системи и други системи, както и с новата рамка „PISA“ на Евросистемата и надзора от страна на националните централни банки. Настоящата директива също така не обхваща предоставянето на технически услуги, в т.ч. обработване и управляване на цифрови портфейли. Все пак, предвид темпа на иновации в сектора на плащанията и възможната поява на нови рискове, е необходимо при бъдещия преглед на настоящата директива Комисията да обърне специално внимание на тези явления и да прецени дали обхватът ѝ не следва да включи нови услуги и субекти.
- (69) В интерес на правната сигурност е целесъобразно да се предвидят преходни разпоредби, за да се разреши на дружествата, които преди влизането в сила на настоящата директива са започнали да извършват дейност като платежни институции в съответствие с национално право, с което се транспонира Директива (ЕС) 2015/2366, да могат да продължат за определен срок да извършват тази дейност в дадената държава членка.
- (70) В интерес на правната сигурност следва да се предвидят преходни разпоредби, за да се разреши на институциите за електронни пари, които са започнали да упражняват дейност в съответствие с национално право, с което се транспонира Директива 2009/110/ЕО, да могат да продължат за определен срок да извършват тази дейност в дадената държава членка. Този период следва да е по-дълъг за институциите за електронни пари, ползващи се от освобождаването, предвидено в член 9 от Директива 2009/110/ЕО.
- (71) Платежните институции не са включени в списъка на субектите, които са институции по смисъла на член 2, буква б) от Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁷. Това фактически възпрепятства платежните институции да участват в платежните системи, определени от държавите членки по силата на посочената директива. Недостъпността на някои основни платежни системи може да попречи на платежните институции ефективно и на конкурентни начала да предоставят на клиентите си пълен набор от платежни услуги. Поради това е оправдано платежните институции да бъдат включени в определението на „институции“ в посочената директива, но само предвид платежните системи, а и системите за сетълмент на ценни книжа. За да могат да участват в платежна система, платежните институции следва да изпълняват изискванията и правилата ѝ. В Регламент XXX [РПУ] се определят изисквания за операторите на платежни системи относно приемането на нови заявители за участие, в т.ч. относно оценката на съответните рискове. Предвид значението на възможно най-бързото възстановяване на еднаквите условия на конкуренция между банките и дружествата, които не са банки, а и въздействието, което настоящата ситуация оказва върху конкуренцията на

⁴⁷ Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа (ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45).

платежните пазари, е необходимо на държавите членки да се предостави по-кратък срок за транспониране и прилагане на тази нова разпоредба в Директива 98/26/ЕО, отколкото за останалите разпоредби на настоящата директива. Поради това е целесъобразно от държавите членки да се изиска да транспонират тази нова разпоредба в националното си право в срок до 6 месеца от влизането в сила на настоящата директива, а не в срок до 18 месеца, както е предвидено за останалите ѝ разпоредби.

- (72) Уточнението, че участниците могат да действат като централен контрагент, агент по сетълмента или клирингова къща, или да изпълняват частично или изцяло тези функции, следва да бъде включено отново в Директива 98/26/ЕО, за да се постигне сходно разбиране в държавите членки. Следва също така отново да се посочи, че държавите членки могат, от съображения за системен риск, да разглеждат непряк участник като участник в системата и да прилагат разпоредбите на Директива 98/26/ЕО спрямо такъв непряк участник. С цел да не се допусне обаче това да ограничи отговорността на участника, чрез който непрекият участник предава нареждания за превод към системата, това следва, с оглед на правната сигурност, да се поясни в посочената директива.
- (73) Потребителите следва да имат право да упражняват правата си, произтичащи от задълженията, предвидени в Регламент (ЕС) 20./... на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸, чрез представителни искиове съгласно Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁹. За тази цел, в настоящата директива следва да се предвиди Директива (ЕС) 2020/1828 да се прилага за представителните искиове, предявени срещу нарушения, от страна на ползватели на данни или държатели на данни, на разпоредбите на Регламент (ЕС) 20./... [Регламент за достъпа до финансови данни], които нанасят – или могат да нанесат – ущърб на колективните интереси на потребителите. Поради това, приложението към посочената директива следва да бъде съответно изменено. Държавите членки следва да отразят това изменение в мерките си за транспониране, приети по силата на Директива (ЕС) 2020/1828.
- (74) В съответствие с принципите за по-добро законотворчество, настоящата директива следва да бъде обект на преглед, за да се оцени ефективността и ефикасността ѝ в постигането на целите, както се предвижда в придружаващата оценка на въздействието. Прегледът следва да се извърши достатъчно време след датата на влизането ѝ в сила, за да могат да бъдат събрани съответните сведения. Пет години се считат за подходящ период. Прегледът следва да обхване цялата директива, като се обърне специално внимание на някои въпроси като обхвата и защитата на средствата на платежните институции, които могат да бъдат засегнати от предложените от Комисията на 18 април 2023 г. разпоредби⁵⁰, които, ако бъдат приети, ще изменят Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за

⁴⁸ Регламент (ЕС) 20./... на Европейския парламент и на Съвета за уреждане на достъпа до финансови данни и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) № 1095/2010 и (ЕС) 2022/2554.

⁴⁹ Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно представителни искиове за защита на колективните интереси на потребителите и за отмяна на Директива 2009/22/ЕО (ОВ L 409, 4.12.2020 г., стр. 1).

⁵⁰ COM(2023) 228 final.

гарантиране на депозити. На обхвата на настоящата директива е целесъобразно обаче да се направи преглед по-рано – три години след влизането ѝ в сила, предвид значението, което се придава на този въпрос в Регламент (ЕС) 2022/2554. При прегледа на обхвата следва да се проучи евентуално включване в него както на допълнителни платежни услуги – като извършваните от платежните системи и платежните схеми, така и на някои технически услуги, които понастоящем са извън него.

- (75) Поради големия брой изменения, които трябва да бъдат внесени в Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО, е целесъобразно и двете директиви да бъдат отменени и заменени с настоящата директива.
- (76) Всяко обработване на лични данни в контекста на настоящата директива следва да се извършва при спазването на Регламент (ЕС) 2016/679 и Регламент (ЕС) 2018/1725. Поради това органите, на които следва да се възложи надзора над обработването на лични данни, извършвано в контекста на настоящата директива, са надзорните органи по Регламент (ЕС) 2016/679 и Регламент (ЕС) 2018/1725. При транспонирането на настоящата директива държавите членки следва да се уверят, че националното им законодателство разполага с подходящи механизми за защита на личните данни при обработването им.
- (77) В изпълнение на член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 бе проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, а той предостави становището си на [XX XX 2023 г.],

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящата директива се уреждат:
 - а) достъпът до предоставянето в Съюза на платежни услуги и на услуги по електронни пари от страна на платежните институции;
 - б) правомощията и инструментите за надзора над платежните институции.
2. Държавите членки могат да освободят институциите по член 2, параграф 5, точки 4—23 от Директива 2013/36/ЕС от задължението да прилагат, частично или изцяло, разпоредбите на настоящата директива.

3. Ако не е посочено друго, под „платежни услуги“ в настоящата директива се разбира „платежни услуги и услуги по електронни пари“.
4. Ако не е посочено друго, под „доставчици на платежни услуги“ в настоящата директива се разбира „доставчици на платежни услуги и доставчици на услуги по електронни пари“.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- (1) „държава членка по произход“ означава някоя от следните:
 - a) държавата членка, в която е седалището на доставчика на платежни услуги; или
 - b) ако доставчикът на платежни услуги няма седалище съгласно националното си право – държавата членка, в която е главното му управление;
- (2) „приемаща държава членка“ означава държава членка, която не е държавата членка по произход и в която доставчикът на платежни услуги има агент, разпространител или клон или предоставя платежни услуги;
- (3) „платежна услуга“ означава някоя от изброените в приложение I стопански дейности;
- (4) „платежна институция“ означава юридическо лице, на което е издаден лиценз в съответствие с член 13 за предоставяне на територията на Съюза на платежни услуги или на услуги по електронни пари;
- (5) „платежна операция“ означава действие, предприето по платежно нареждане на платеца или от негово име, или на получателя или от негово име, по внасяне, прехвърляне или теглене на средства, независимо от основното правоотношение между платеца и получателя;
- (6) „изпълнение на платежна операция“ означава процесът, който започва след иницирането на платежната операция и завършва, след като внесените, изтеглените или прехвърлени средства бъдат на разположение на получателя на плащането;
- (7) „платежна система“ означава системата за прехвърляне на средства, основана на формални и стандартизирани процедури и общи правила за обработка, клиринг или сетълмент на платежни операции;
- (8) „оператор на платежна система“ означава юридическото лице, което има юридическото право да управлява платежна система;

- (9) „платец“ означава физическо или юридическо лице, което е титуляр на платежна сметка и нарежда плащане от нея, а ако такава отсъства – физическо или юридическо лице, което подава платежно нареждане;
- (10) „получател“ означава физическо или юридическо лице, за което са предназначени средствата, предмет на платежна операция;
- (11) „ползвател на платежни услуги“ означава физическо или юридическо лице, което се ползва от платежна услуга или от услуга по електронни пари в качеството си на платец, на получател или и в двете качества;
- (12) „доставчик на платежни услуги“ означава субект по член 2, параграф 1 от Регламент XXX [РПУ] или физическо или юридическо лице, което се ползва от освобождение по членове 34, 36 и 38 от настоящата директива;
- (13) „платежна сметка“ означава сметка, открита при доставчик на платежни услуги на името на един или няколко ползватели на платежни услуги, която се използва за изпълнение на платежни операции и позволява изпращане на средства на трети лица и получаване на средства от тях;
- (14) „платежно нареждане“ означава нареждане от платеща или получателя към съответния доставчик на платежни услуги, с което се иска изпълнението на платежна операция;
- (15) „платежен инструмент“ означава едно или няколко персонализирани устройства и/или набор от уговорени процедури между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги, чрез които се инициира платежна операция;
- (16) „доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка“ означава доставчик на платежни услуги, който предоставя и поддържа платежна сметка на платец;
- (17) „услуга по инициране на плащане“ означава услугата, която позволява да се подаде нареждане за плащане по искане на платеща или получателя, отнасящо се до платежна сметка, открита при друг доставчик на платежни услуги;
- (18) „услуга по предоставяне на информация за сметка“ означава предоставяна онлайн услуга по събиране – пряко или чрез доставчик на технически услуги – и консолидиране на сведения за една или няколко платежни сметки, които ползвател на платежни услуги е открил при един или няколко доставчици на платежни услуги, обслужващи сметка;
- (19) „доставчик на услуги по инициране на плащане“ означава доставчик на платежни услуги, който предоставя услуги по инициране на плащане;
- (20) „доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка“ означава доставчик на платежни услуги, който предоставя услуги по предоставяне на информация за сметка;
- (21) „потребител“ означава физическо лице, което при уреден с настоящата директива договор за платежни услуги действа с цел, която не е свързана с неговото занятие или делова или служебна дейност;

- (22) „наличен паричен превод“ означава платежна услуга, при която се получават средства от платец, без нито той, нито получателят да имат открита на тяхно име платежна сметка, като целта на услугата е съответната сума да бъде преведена на получателя или на действащ от негово име друг доставчик на платежни услуги или тези средства да се получат от името на получателя и да му се предоставят;
- (23) „средства“ означава парите на централната банка, емитирани за обращение, безналичните пари и електронните пари;
- (24) „доставчик на технически услуги“ означава доставчик на услуги, които, без да са платежни услуги, са необходими за предоставянето на платежни услуги, като този доставчик в нито един момент не влиза във владение на прехвърляните средства;
- (25) „чувствителни платежни данни“ означава данните, които могат да се използват с цел измама, включително персонализираните удостоверителни данни;
- (26) „работен ден“ означава денят, който с оглед на изпълнението на дадена платежна операция е работен за участващия в изпълнението ѝ доставчик на платежни услуги на платеца или доставчик на платежни услуги на получателя;
- (27) „услуги в областта на ИКТ“ означава услугите в областта на ИКТ по смисъла на член 3, точка 21 от Регламент (ЕС) 2022/2554;
- (28) „агент“ означава физическо или юридическо лице, което действа от името на платежна институция при предоставянето на платежни услуги;
- (29) „клон“ означава място на стопанска дейност, различно от главното управление, което е част от платежна институция, няма правосубектност и пряко извършва някои или всички операции, присъщи на стопанската дейност на платежна институция; всички места на стопанска дейност, установени в рамките на една държава членка от платежна институция с главно управление в друга държава членка, се приемат за един клон;
- (30) „група“ означава група дружества, свързани помежду си с отношението, посочено в член 22, параграф 1, 2 или 7 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵¹, или дружествата по членове 4, 5, 6 и 7 от Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 на Комисията⁵², свързани помежду си с отношението, посочено в член 10, параграф 1, член 113, параграф 6, първа алинея или 113, параграф 7, първа алинея от Регламент (ЕС) № 575/2013;

⁵¹ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

⁵² Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 на Комисията от 7 януари 2014 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за капиталовите изисквания за институциите (ОВ L 74, 14.3.2014 г., стр. 8).

- (31) „приемане на платежни операции“ означава платежна услуга от доставчик на платежни услуги, сключил договор с получател да приема и обработва платежни операции, които водят до прехвърлянето на средства към получателя;
- (32) „издаване на платежни инструменти“ означава платежна услуга от доставчик на платежни услуги, сключил договор с платеца да му предостави платежен инструмент за инициране и обработка на платежните операции на платеца;
- (33) „собствени средства“ означава средствата по смисъла на член 4, параграф 1, точка 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013, където най-малко 75 % от капитала от първи ред е под формата на базов собствен капитал от първи ред по смисъла на член 50 от същия регламент, а капиталът от втори ред не надхвърля една трета от капитала от първи ред;
- (34) „електронни пари“ означава парична стойност, съхранявана в електронна, в т.ч. магнитна, форма и представена чрез вземане към емитента; тя се емитира при получаването на средства с цел извършването на платежни операции и се приема от физическо или юридическо лице, различно от емитента;
- (35) „средна стойност на електронните пари в обращение“ означава средната стойност на общите финансови пасиви по електронните пари, емитирани в края на всеки календарен ден през предходните шест календарни месеца, изчислявана на първия календарен ден от всеки календарен месец и прилагана за същия календарен месец;
- (36) „разпространител“ означава физическо или юридическо лице, което разпространява или изкупува обратно електронни пари от името на платежна институция;
- (37) „услуги по електронни пари“ означава емитирането на електронни пари, поддържането на платежни сметки, в които се съхраняват единици електронни пари, и прехвърлянето на единици електронни пари;
- (38) „доставчик на банкомати“ означава оператор на банкомати, който не обслужва платежни сметки;
- (39) „платежна институция, която предоставя услуги по електронни пари“ означава платежна институция, която, без значение дали предоставя някоя от посочените в приложение I услуги, предоставя услуги по емитиране на електронни пари, по поддържане на платежни сметки, в които се съхраняват единици електронни пари, и по прехвърляне на единици електронни пари.

ДЯЛ II

ПЛАТЕЖНИ ИНСТИТУЦИИ

ГЛАВА I

Лицензиране и надзор

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 3

Заявление за лиценз

1. Държавите членки изискват от дружествата, които са извън посочените в член 2, параграф 1, букви а), б), г) и д) от Регламент XXX [РПУ], а и не са физически или юридически лица, ползващи се от освобождаване по членове 34, 36, 37 и 38 от настоящата директива, и които възнамеряват да предоставят някоя от изброените в приложение I услуги или услуги по електронни пари, да притежават лиценз за тези услуги, издаден от компетентните органи на държавата членка по произход.
2. Посоченият в първа алинея лиценз се изисква само за платежните услуги, които институцията заявител действително възнамерява да предоставя.
3. Държавите членки изискват от всяко дружество, което желае да получи посочения в параграф 1 лиценз, да подаде до компетентните органи на държавата членка по произход заявление за лиценз заедно със следната документация:
 - а) програма на дейностите, в която се посочва по-специално видът на предвижданите платежни услуги;
 - б) бизнес план с прогнозен бюджет за първите три финансови години, в който се показва, че то може да осигури надеждността на дейността си с подходящи и адекватни системи, ресурси и процедури;
 - в) доказателство, че то разполага с началния капитал, предвиден в член 5;
 - г) за дружествата, които желаят да получат лиценз за някоя от платежните услуги, посочени в точки 1—5 от приложение I, и за услуги по

електронни пари – описание на предприетите в изпълнение на член 9 мерки за защита на средствата на ползвателите на платежни услуги;

- д)* описание на управленските механизми и механизмите за вътрешен контрол, в т.ч. процедурите за управление на риска и административните и счетоводните процедури, както и описание на механизмите за използване на услугите в областта на ИКТ, посочени в членове 6 и 7 от Регламент (ЕС) 2022/2554; тези описания трябва да показват, че въведените управленски механизми, механизми за вътрешен контрол и механизми за използване на услугите в областта на ИКТ са адекватни, подходящи, надеждни и достатъчни;
- е)* описание на въведената процедура, по която инцидентите със защитеността и жалбите на клиенти се следят, разглеждат и са обект на последващи мерки и която включва механизъм за съобщаване на инцидентите с оглед на задълженията за уведомяване, установени в глава III от Регламент (ЕС) 2022/2554;
- ж)* описание на въведения процес за записване, наблюдаване, проследяване и ограничаване на достъпа до чувствителните платежни данни;
- з)* описание на механизмите за непрекъснатост на дейността, в т.ч. ясно определяне на критичните операции, описание на плановете за непрекъснатост на дейността във връзка с ИКТ и за реагиране на инциденти с ИКТ и за възстановяване на ИКТ, както и описание на процедурата, по която редовно се тества и преглежда целесъобразността и ефикасността на тези плановете, както се изисква в член 11, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2022/2554;
- и)* описание на принципите и определенията, прилагани при събирането на статистически данни за резултатите от дейността, за платежните операции и за измамите;
- й)* документ за защитната политика, включващ:
 - і)* подробна оценка на риска при предоставяните платежни услуги и услуги по електронни пари;
 - іі)* описание на мерките за контролиране на защитите и за ограничаване на риска с цел адекватна защита на ползвателите на платежни услуги срещу тези рискове, в т.ч. измами и незаконно използване на чувствителни и лични данни;
 - ііі)* за институциите заявители, които желаят да сключват споразумения за обмен на информация с други доставчици на платежни услуги за обмена на сведения, свързани с измами при плащанията, както е посочено в член 83, параграф 5 от Регламент XXX [РПУ] – заключенията от оценката на въздействието върху защитата на данните, посочена в член 83, параграф 5 от Регламент XXX [РПУ] и извършена по силата на член 35 от Регламент (ЕС) 2016/679, а когато е приложимо – и заключенията от

предварителната консултация с компетентния надзорен орган, извършена по силата на член 36 от същия регламент;

- к)** за платежните институции, обхванати от предвидените в Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета⁵³ и Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁴ задължения по отношение на изпирането на пари и финансирането на тероризма – описание на въведените механизми за вътрешен контрол с оглед на спазването на посочените директива и регламент;
- л)** описание на структурната организация, в т.ч., където е приложимо:
 - i) планираното прибягване до агенти, разпространители или клонове;
 - ii) проверките от разстояние и на място, които ще се извършват на тези агенти, разпространители или клонове най-малко веднъж годишно;
 - iii) описание на договорите за възлагане на дейности на подизпълнител;
 - iv) участието в национална или международна платежна система;
- м)** идентификационните данни на лицата, които пряко или непряко притежават в капитала му квалифицирано дялово участие по смисъла на член 4, параграф 1, точка 36 от Регламент (ЕС) № 575/2013, размера на дяловото им участие и доказателство за това, че са подходящи за осигуряването на стабилно и консервативно управление;
- н)** самоличността на директорите и другите лица, на които е възложено управлението му, а, когато е приложимо, и:
 - i) самоличността на лицата, на които е възложено управлението на предоставяните платежни услуги;доказателства, че лицата, на които е възложено управлението на предоставяните платежни услуги, са с добра репутация и притежават подходящи знания и опит за предоставянето на платежни услуги, както е определено от неговата държава членка по произход;

⁵³ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

⁵⁴ Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1781/2006 (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 1).

- o)* когато е приложимо, идентификационните данни на задължителните одитори и одиторски дружества по смисъла на член 2, точки 2 и 3 от Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵⁵;
- n)* правния статус и устав;
- p)* адреса на главното управление;
- c)* преглед на юрисдикциите от ЕС, в които дружеството е подало или възнамерява да подаде заявление за лиценз за платежна институция;
- m)* ликвидационен план в случай на несъстоятелност, съобразен с предвидения размер и модел на стопанска дейност на дружеството.

За целите на първа алинея, букви г), д), е) и л), държавите членки изискват от съответния заявител да представи описание на одитните и организационните си правила за защита на интересите на своите ползватели и за осигуряване на непрекъснатост и надеждност при предоставянето на платежни услуги или услуги по електронни пари.

В посочените в първа алинея, буква й) мерки за контролиране на защитите и за ограничаване на риска се посочва как заявителят възнамерява да осигури висока степен на оперативна устойчивост на цифровите технологии, както се изисква в глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554, по-специално по отношение на техническата защитеност и защитата на данните, включително на използвания от него или от неговите подизпълнители софтуер и информационни системи.

4. Сред условията за получаване на лиценз за предоставяне на посочените в точка 6 от приложение I платежни услуги държавите членки включват сключването на застраховка „професионална отговорност“, която покрива всички територии, на които заявителят предлага услуги, или друга сравнима гаранция за отговорността му, с която той гарантира, че:
 - a)* може да посрещне задълженията си, посочени в членове 56, 57, 59, 76 и 78 от Регламент XXX [РПУ];
 - b)* покрива стойността на всяко превишение, праг или приспадане от застрахователното покритие или сравнима гаранция;
 - v)* текущо следи покритието на застраховката или сравнимата гаранция.
5. ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти за определяне на:
 - a)* сведенията, които трябва да се предоставят на компетентните органи в заявлението за лиценз за платежна институция, в т.ч. изискванията на параграф 3, букви а), б), в), д), ж) — к) и с);

⁵⁵ Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

- б) общата оценъчна методика за предоставянето на лиценз за платежна институция или за регистрирането – съгласно настоящата директива, на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или на доставчик на банкомати;
 - в) каква сравнима гаранция, както е посочена в параграф 4, първа алинея, следва да бъде взаимозаменяема със застраховката „професионална отговорност“;
 - г) критериите за определяне на минималния паричен размер на застраховката „професионална отговорност“ или посочената в параграф 4 друга сравнима гаранция.
6. При разработването на посочените в параграф 5 проекти на регулаторни технически стандарти ЕБО взима предвид:
- а) рисковия профил на дружеството;
 - б) дали дружеството предоставя други платежни услуги, посочени в приложение I, или упражнява друга стопанска дейност;
 - в) размера на дейността на дружеството;
 - г) специфичните характеристики на посочените в параграф 4 сравними гаранции и критериите за тяхното прилагане.

ЕБО представя на Комисията посочените в параграф 5 проекти на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 1 година след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да приеме тези регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 4

Контролиране на капиталовите участия

1. Всяко физическо или юридическо лице, което реши да придобие или да увеличи, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие по смисъла на член 4, параграф 1, точка 36 от Регламент (ЕС) № 575/2013 в платежна институция, в резултат на което дялът от капитала или от правата на глас ще достигне или надхвърли 20 %, 30 % или 50 % или платежната институция ще стане негово дъщерно дружество, уведомява предварително в писмен вид за намеренията си компетентните органи на тази платежна институция. Същото изискване се прилага за всяко физическо или юридическо лице, което реши да продаде, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие или да намали квалифицираното си дялово участие, в резултат на което дялът от капитала или

от правата на глас ще спадне под 20 %, 30 % или 50 % или платежната институция ще престане да бъде негово дъщерно дружество.

2. Кандидат-приобретателят на квалифицирано дялово участие в платежната институция уведомява компетентния орган за размера му, като предоставя и съответните сведения, посочени в член 23, параграф 4 от Директива 2013/36/ЕС.
3. При вероятност влиянието, упражнявано от посочения в параграф 1 кандидат-приобретател, да е в разрез с консервативното и стабилно управление на платежната институция, държавите членки изискват от компетентните органи да възразят или да предприемат други подходящи мерки за прекратяване на това положение. Мерките могат да включват разпореждания, санкции срещу директорите или лицата, на които е възложено управлението на въпросната платежна институция, както и спиране на упражняването на правата на глас, свързани с акциите, притежавани от акционерите или членовете на платежната институция.

На подобни мерки подлежат физическите или юридическите лица, които в нарушение на задължението по параграф 2 не предоставят предварително съответните сведения.

4. Ако посоченото в параграф 1 дялово участие бъде придобито въпреки възражението на компетентните органи, държавите членки, независимо от всякаква друга санкция, която може да бъде наложена, предвиждат спиране на упражняването на съответните права на глас, нищожност на подадените гласове или възможност за тяхното обезсилване.

Член 5

Начален капитал

Държавите членки изискват от платежните институции да разполагат към момента на получаване на лиценза с начален капитал, състоящ се от един или няколко от елементите, посочени в член 26, параграф 1, букви а) — д) от Регламент (ЕС) № 575/2013, както следва:

- а) когато платежната институция предоставя само платежната услуга, посочена в точка 5 от приложение I, капиталът ѝ в никой момент не трябва да е под 25 000 евро;
- б) когато платежната институция предоставя само платежната услуга, посочена в точка 6 от приложение I, капиталът ѝ в никой момент не трябва да е под 50 000 евро;
- в) когато платежната институция предоставя някоя от платежните услуги, посочени в точки 1—4 от приложение I, капиталът ѝ в никой момент не трябва да е под 150 000 евро;

- г) когато платежната институция предоставя услуги по електронни пари, капиталът ѝ в никой момент не трябва да е под 400 000 евро.

Член 6

Собствени средства

1. Държавите членки изискват собствените средства на платежните институции да не падат под по-високата от следните две стойности: началния капитал, посочен в член 5, или собствените средства, изчислени в съответствие с член 7 – за платежните институции, които не предлагат услуги по електронни пари, или в съответствие с член 8 – за платежните институции, които предлагат услуги по електронни пари.
2. Държавите членки не допускат многократно използване на допустимите за собствени средства елементи, когато дадена платежна институция е в една и съща група с друга платежна институция, кредитна институция, инвестиционен посредник, дружество за управление на активи или застраховател. Същото се прилага и спрямо платежните институции, които имат хибриден характер и извършват дейност извън предоставянето на платежни услуги или услуги по електронни пари.
3. Когато са изпълнени условията на член 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, държавите членки или техните компетентни органи могат да решат да не прилагат съответно член 7 или член 8 от настоящата директива спрямо платежните институции, включени по силата на Директива 2013/36/ЕС в консолидирания надзор на кредитната институция майка.

Член 7

Изчисляване на собствените средства за платежните институции, които не предлагат услуги по електронни пари

1. Независимо от посочените в член 5 изисквания за начален капитал, държавите членки изискват от платежните институции, без тези, които предлагат само посочените в точка 6 от приложение I услуги по инициране на плащане, само посочените в точка 7 от приложение I услуги по предоставяне на информация за сметка, или и двата посочени вида услуги, и без тези, които предлагат услуги по електронни пари, да разполагат във всеки един момент със собствени средства, изчислени в съответствие с параграф 2.
2. Компетентните органи изискват от платежните институции да прилагат по подразбиране метод Б, както е посочен в буква б) по-долу. Компетентните органи обаче могат да решат, че с оглед на специфичния си модел на стопанска дейност, по-специално ако извършват малък брой операции, но с висока индивидуална стойност, платежните институции трябва да прилагат метод А или В. За целите на методи А, Б и В предходната година следва да се разбира като пълния 12-месечен период преди момента на изчисляването.

а) Метод А

Собствените средства на платежната институция са равни най-малко на 10 % от общите ѝ постоянни разходи за предходната година. Компетентните органи могат да коригират това изискване при съществена промяна в дейността на платежната институция спрямо предходната година. Когато към датата на изчисляването платежната институция не е упражнявала дейност за цяла година, собствените ѝ средства са най-малко 10 % от съответните постоянни разходи, заложи в бизнес плана, освен ако компетентните органи не изискат корекция на този план.

б) Метод Б

Собствените средства на платежната институция са равни най-малко на сбора на следните елементи, умножен по определения в параграф 3 коефициент на мащабиране k , където обемът на плащанията (ОП) представлява една дванадесета част от общата сума на извършените от платежната институция през предходната година платежни операции:

i) 4,0 % от частта от ОП – до 5 млн. евро;

плюс

ii) 2,5 % от частта от ОП – над 5 и до 10 млн. евро;

плюс

iii) 1 % от частта от ОП – над 10 и до 100 млн. евро;

плюс

iv) 0,5 % от частта от ОП – над 100 и до 250 млн. евро;

плюс

v) 0,25 % от частта от ОП над 250 млн. евро.

в) Метод В

Собствените средства на платежната институция са равни най-малко на съответния показател, посочен в подточка i), умножен по коефициента на умножение, посочен в подточка ii), и по коефициента на мащабиране k , посочен в параграф 3.

i) Съответният показател е сборът на следните елементи:

- 1) приходи от лихви;
- 2) разходи за лихви;
- 3) получени комисиони и такси; както и
- 4) други приходи от дейността.

Всеки елемент се включва в сбора с положителния или отрицателния си знак. При изчисляването на съответния показател не могат да се използват приходи поради извънредни или непериодични фактори. Разходите за възлагане на услуги на подизпълнител могат да намалят съответния показател, ако са направени от поднадзорно по силата на настоящата директива дружество. Съответният показател се изчислява въз основа на 12-месечното наблюдение в края на предходната финансова година. Съответният показател се изчислява въз основа на предходната финансова година.

Изчислените по метод В собствени средства не спадат под 80 % от средната стойност на съответния показател за предходните 3 финансови години. При отсъствие на одитирани данни могат да се използват разчети.

ii) Коефициентът на умножение е:

- 1) 10 % от частта от съответния показател – до 2,5 млн. евро;
- 2) 8 % от частта от съответния показател – от 2,5 до 5 млн. евро;
- 3) 6 % от частта от съответния показател – от 5 до 25 млн. евро;
- 4) 3 % от частта от съответния показател – от 25 до 50 млн. евро;
- 5) 1,5 % – над 50 млн. евро.

3. Коефициентът на мащабиране k , който се използва при методи Б и В, е:

- a) 0,5 – когато платежната институция предоставя единствено платежната услуга, посочена в точка 5 от приложение I;
- б) 1 – когато платежната институция предоставя някоя от платежните услуги, посочени в някоя от точки 1—4 от приложение I.

4. Държавите членки задължават платежните институции, без тези, които предлагат само посочените в точка 6 от приложение I услуги по инициране на плащане, само посочените в точка 7 от приложение I услуги по предоставяне на информация за сметка, или и двата посочени вида услуги, и без тези, които предлагат услуги по електронни пари и също така извършват дейностите, посочени в член 10, да не смятат за собствени средства, държани за целите на член 10, параграф 4, буква г) или за други неуредени с настоящата директива услуги, собствените средства, държани за услугите, изброени в приложение I, точки 1—5.

5. Въз основа на оценка на процесите за управление на риска, базата данни за рисковете от загуба и механизмите за вътрешен контрол на платежната институция, компетентните органи могат да изискат собствените ѝ средства да са с до 20 % по-големи от сумата, получена при приложения по силата на параграф 2 метод. Компетентните органи могат да разрешат на платежната институция да разполага със собствени средства, които са с до 20 % по-малки от сумата, получена при приложения по силата на параграф 2 метод.

6. По силата на член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти относно критериите, с които се определя кога моделът на стопанска дейност на дадена платежна институция е посоченият в параграф 2, т.е. при който се изпълняват само малък брой операции, но с висока индивидуална стойност.

ЕБО представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 1 година след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да приеме тези регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 8

Изчисляване на собствените средства за платежните институции, които предлагат услуги по електронни пари

1. Независимо от посочените в член 5 изисквания за начален капитал, държавите членки изискват от платежните институции, които предлагат както платежни услуги, така и услуги по електронни пари, да разполагат във всеки един момент, за целите на предоставяните от тях платежни услуги, със собствени средства, изчислени в съответствие с параграф 7.
2. Независимо от посочените в член 5 изисквания за начален капитал, държавите членки изискват от платежните институции, които предлагат само услуги по електронни пари, да разполагат във всеки един момент със собствени средства, изчислени по посочения в точка 3 по-долу метод Г.
3. Метод Г: Собствените средства за дейността по предоставяне на услуги по електронни пари възлизат най-малко на 2 % от средната стойност на електронните пари в обращение.
4. Държавите членки изискват от платежните институции, които предлагат както платежни услуги, така и услуги по електронни пари, да разполагат във всеки един момент със собствени средства, равни най-малко на сбора на изискванията на параграфи 1 и 2.
5. Държавите членки позволяват на платежните институции, които предлагат както платежни услуги, така и услуги по електронни пари, а упражняват и някоя от изброените в приложение I дейности, които не представляват услуги по електронни пари, или някоя от изброените в член 10, параграфи 1—4 дейности, и при които стойността на електронните пари в обращение не е предварително известна, да изчисляват изискванията си за собствените средства въз основа на представителен дял, който се очаква да бъде използван при услугите по електронни пари, стига този дял да може да бъде получен като оценка въз основа на данни за минали периоди и да е бил одобрен от компетентните органи. При платежните институции, които не са упражнявали

дейност достатъчно дълго време, за основа за изчисляване на изискванията им за собствените средства се взема посочената в бизнес плана, евентуално изменен според изискванията на компетентните органи, разчетна стойност на електронните пари в обращение.

6. Параграфи 4 и 5 от член 7 се прилагат *mutatis mutandis* спрямо платежните институции, които предоставят услуги по електронни пари.

Член 9

Изисквания за съхраняване

1. Държавите членки задължават платежните институции, които предлагат посочените в точки 1—5 от приложение I платежни услуги или услуги по електронни пари, да съхраняват всички средства, получени от ползватели на платежни услуги или чрез друг доставчик на платежни услуги с оглед на изпълнението на платежна операция или, където е приложимо, в обмен на емитирани електронни пари, по някой от следните начини:

- a) тези средства не се смесват в нито един момент със средствата на физическо или юридическо лице, различно от ползвателя на платежни услуги, от чието име се държат;
- б) тези средства са покрити от застрахователна полица или друга сравнима гаранция от застрахователно дружество или кредитна институция, които не са част от групата, от която е част самата платежна институция, за сума, равна на тази, която би била заделена при липсата на такава застрахователна полица или друга сравнима гаранция, и платима при неплатежоспособност на платежната институция.

За целите на първа алинея, буква а), платежна институция, която все още държи средствата и до края на работния ден, следващ деня, в който са получени, не ги е предала на получателя или превела на друг доставчик на платежни услуги, взема някоя от следните мерки:

- a) депозира ги в обособена сметка в лицензирана в държава членка кредитна институция или в централната банка на разпореждане на тази централна банка;
- б) влага ги в сигурни нискорискови активи, както са определени от компетентните органи в държавата членка по произход.

Платежните институции защитават тези средства в съответствие с националното право и в интерес на ползвателите на платежни услуги срещу претенции на други свои кредитори, по-специално при несъстоятелност.

2. Платежните институции избягват риска от концентрация при съхраняването на потребителските средства, като не използват за всички тях само един начин на съхраняване. В частност, те не поверяват всички потребителски средства само на една кредитна институция.

3. Когато по силата на параграф 1 от платежна институция се изисква да съхранява дадени средства, при които част ще се използва за бъдещи платежни операции, а остатъкът – за услуги, които не са платежни, изискванията на параграф 1 се прилагат и спрямо тази част от средствата, която ще се използва за бъдещи платежни операции. Когато тази част е променлива или не е предварително известна, държавите членки допускат платежните институции да прилагат настоящия параграф, като използват представителен дял, който се очаква да бъде използван за платежни услуги, получен като оценка въз основа на данни за минали периоди и одобрен от компетентните органи.
4. Средствата, които платежна институция, предоставяща услуги по електронни пари, получава с оглед на емитирането на електронни пари, стават обект на съхранение, след като с тях бъде заверена платежната ѝ сметка или след като тя ги получи по друг начин в съответствие със сроковете за изпълнение, определени в Регламент XXX [РПУ]. При всички случаи, след емитирането на електронните пари тези средства стават обект на съхранение не по-късно от края на работния ден, следващ деня, в който са получени.
5. При платежните институции, които предоставят услуги по електронни пари, сигурните нискорискови активи за целите на параграф 1 са активите от някоя от категориите в таблица 1 от член 336, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, за които капиталовото изискване за специфичен риск не надхвърля 1,6 %, но с изключение на другите допустими позиции, посочени в член 336, параграф 4 от същия регламент.

За целите на параграф 1 сигурни, нискорискови активи са и дяловете в предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), което инвестира единствено в активите, посочени в първа алинея.

При извънредни обстоятелства и при подходяща обосновка компетентните органи могат, въз основа на оценка на сигурността, падежа, стойността и другите елементи на риска на активите по първа и втора алинея, да определят кои от тези активи не представляват за целите на параграф 1 сигурни, нискорискови активи.

6. Платежните институции предварително уведомяват компетентните органи за всяко съществено изменение в мерките, които предприемат за защита на получените средства за предоставени платежни услуги или, при услугите по електронни пари, в обмен на емитирани електронни пари.
7. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на изискванията относно защитните мерки и в частност – на механизмите на платежните институции за управление на риска при защитата на средствата на ползвателите, в т.ч. изисквания за обособяване, предназначаване, равняване и изчисляване на изискванията за защита на средствата.

ЕБО представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 1 година след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 10

Дейности

1. Освен да предоставят платежни услуги или услуги по електронни пари, платежните институции могат да упражняват следните дейности:
 - a) предоставяне на оперативни и тясно свързани с тях спомагателни услуги, в т.ч. осигуряване изпълнението на платежни операции, обмяна на валута, съхранение на ценности и съхраняване и обработка на данни;
 - б) управление на платежни системи;
 - в) стопански дейности извън предоставянето на платежни услуги или услуги по електронни пари, предвид приложимото съюзно и национално право.
2. Платежните институции, които предоставят една или повече платежни услуги или услуги по електронни пари, държат единствено платежни сметки, които се използват изключително за платежни операции.
3. Средствата, които платежните институции получават от ползвателите на платежни услуги с оглед на предоставянето на платежни услуги или услуги по електронни пари, не представляват влогове или друг вид възстановими средства по смисъла на член 9 от Директива 2013/36/ЕС.
4. Платежните институции могат да отпускат кредит във връзка с посочените в точка 2 от приложение I платежни услуги само ако са изпълнени изброените по-долу условия:
 - a) кредитът има спомагателен характер и се отпуска единствено във връзка с изпълнението на платежна операция;
 - б) независимо от евентуалните национални разпоредби относно отпускането на кредит от картоиздател, отпуснатият във връзка с плащане и предоставен по силата на член 13, параграф 6 и член 30 кредит се погасява в кратък срок, който при никакви обстоятелства не надвишава 12 месеца;
 - в) отпуснатият кредит не идва от средствата, получени или държани за изпълнението на платежна операция, нито от средствата, получени от ползватели на платежни услуги в обмен на електронни пари и държани по силата на член 9, параграф 1;

- з) собствените средства на платежната институция са във всеки един момент и по преценка на надзорните органи достатъчни предвид общия размер на отпуснатия кредит.
5. Платежните институции не извършват стопанска дейност, изразяваща се в набиране на влогове или други възстановими средства по смисъла на член 9 от Директива 2013/36/ЕС.
 6. Платежните институции, които предоставят услуги по електронни пари, обменят незабавно за електронни пари всички средства, получени от тях от ползватели на платежни услуги, в т.ч. пари в брой и безналични пари. Тези средства не представляват нито влог, нито друг вид получени от обществеността възстановими средства по смисъла на член 9 от Директива 2013/36/ЕС.
 7. Настоящата директива не засяга Директива 2008/48/ЕО, другото приложимо право на Съюза или съобразените с правото на Съюза национални мерки, отнасящи се до нехармонизирани с настоящата директива условия за отпускане на потребителски кредит.

Член 11

Счетоводна отчетност и задължителен одит

1. По отношение на платежните институции се прилагат *mutatis mutandis* Директива 86/635/ЕИО на Съвета⁵⁶, Директива 2013/34/ЕС и Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁷.
2. Освен ако не са освободени съгласно Директива 2013/34/ЕС и, когато е приложимо, Директива 86/635/ЕИО, годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на платежните институции се проверяват от задължителни одитори или одиторски дружества, както са определени в член 2, точки 2 и 3 от Директива 2006/43/ЕО.
3. За целите на надзора държавите членки изискват от платежните институции да предоставят отделна счетоводна информация за, от една страна, платежните услуги и услугите по електронни пари, а от друга – за посочените в член 10, параграф 1 дейности, които подлежат на одит. Одиторският доклад, когато е приложимо, се изготвя от задължителен одитор или одиторско дружество.
4. Задълженията, предвидени в член 63 от Директива 2013/36/ЕС, се прилагат *mutatis mutandis* спрямо задължителните одитори или одиторските дружества на платежните институции по отношение на платежните услуги или услугите по електронни пари.

⁵⁶ Директива 86/635/ЕИО на Съвета от 8 декември 1986 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции (ОВ L 372, 31.12.1986 г., стр. 1).

⁵⁷ Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти (ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1).

Член 12

Водене на документация

Без да се засяга Директива (ЕС) 2015/849 или другото приложимо право на Съюза, държавите членки изискват от платежните институции да съхраняват всички съответни данни за целите на настоящия дял в продължение най-малко на 5 години. Когато съхраняваните данни включват лични данни, платежните институции не ги съхраняват по-дълго от необходимото за целите на настоящия дял. При отнемане на лиценза на платежна институция в съответствие с член 16, записите, съдържащи лични данни, се съхраняват не повече от 5 години след отнемането на лиценза.

Член 13

Издаване на лиценз

1. Държавите членки издават лиценз на заявляващата го платежна институция за платежните услуги и услугите по електронни пари, които тя възнамерява да предоставя, ако тя:

- a) е юридическо лице, установено в държава членка;
- б) е представила на своите компетентни органи сведенията, посочени в член 3, параграф 3;
- в) е взела предвид необходимостта за осигуряване на стабилно и консервативно управление и на стабилни механизми за управление на платежните услуги или на услугите по електронни пари, които възнамерява да предоставя, в т.ч.:
 - i) ясна организационна структура с точно определени, прозрачни и съгласувани равнища на отговорност;
 - ii) ефективни процедури за установяване, управление, контрол и докладване на потенциалните или реалните рискове;
 - iii) адекватни механизми за вътрешен контрол със стриктни административни процедури и процедури за счетоводно отчитане;
- г) разполага с посочения в член 5 начален капитал;
- д) удовлетворява изискванията на член 3, параграф 4.

Посочените в буква в) управленски и контролни механизми са широкообхватни и съобразени с естеството, мащаба и сложността на платежните услуги или услугите по електронни пари, които платежната институция заявител възнамерява да предоставя.

ЕБО приема насоки за посочените в настоящия параграф правила, процедури и механизми.

2. Компетентните органи на държавата членка по произход издават лиценз, ако сведенията в заявлението и придружаващата го доказателствена документация отговарят на всички изисквания на член 3 и ако оценката им, след внимателно проучване на заявлението, е положителна. Преди да издадат лиценз, компетентните органи могат да се консултират, когато е необходимо, с националната централна банка или с друг съответен публичен орган.
3. Главното управление на платежна институция, която националното право на държавата членка по произход задължава да има седалище, се намира в същата държава членка, в която се намира седалището ѝ; платежната институция реализира в тази държава членка поне част от платежните си услуги или услуги по електронни пари. От своя страна, компетентните органи на държавата членка, в която платежната институция е длъжна да има седалище, не я задължават да реализира в тази държава членка по-голямата част от стопанската си дейност.
4. Компетентните органи могат, като условие за издаването на лиценз, да изискат от платежната институция заявител да създаде отделен субект за предоставянето на платежните услуги, посочени в точки 1—6 от приложение I, когато тя извършва други стопански дейности, които могат – или е вероятно – да засегнат финансовата ѝ стабилност или способността на компетентните органи да следят за нейното спазване на настоящата директива.
5. Компетентните органи отказват да издадат лиценз на платежна институция заявител във всеки от следните случаи:
 - a) когато не смятат акционерите или членовете с квалифицирано дялово участие за подходящи предвид необходимостта платежната институция да разполага със стабилно и консервативно управление;
 - б) когато между платежната институция и физическо или юридическо лице съществуват тесни връзки по смисъла на член 4, параграф 1, точка 38 от Регламент (ЕС) № 575/2013, които им пречат ефективно да упражняват надзорните си функции;
 - в) когато законовите, подзаконовите или административните разпоредби на трета държава, уреждащи едно или повече физически или юридически лица, с които платежната институция има тесни връзки по смисъла на член 4, параграф 1, точка 38 от Регламент (ЕС) № 575/2013, или трудности с прилагането на тези закони, подзаконови или административни разпоредби им пречат ефективно да упражняват надзорните си функции.
6. Лицензът е валиден във всички държави членки и позволява на съответната платежна институция да предоставя включените в него платежни услуги или услуги по електронни пари в целия Съюз съгласно свободата на предоставяне на услуги или свободата на установяване.

Член 14

Съобщаване на решението за предоставяне на лиценз или за отказ на лиценз

В срок от 3 месеца от получаването на посоченото в член 3 заявление за лиценз или, ако това заявление е непълно, от получаването на всички посочени в член 3, параграф 3 сведения, компетентните органи уведомяват заявителя дали му издават – или отказват да му издадат – лиценз. Компетентните органи обосновават всеки свой отказ за издаване на лиценз.

Член 15

Запазване на лиценз за платежна институция

Държавите членки изискват от платежните институции да уведомяват компетентния си орган за всяка промяна в предоставените по силата на член 3 сведения и доказателства, която може да повлияе на точността им.

Член 16

Отнемане на лиценз за платежна институция

- 1.** Компетентните органи на държавата членка по произход могат да отнемат издадения на платежна институция лиценз само когато:
 - а)** платежната институция не го е използвала в рамките на 12 месеца от получаването му или за повече от шест последователни месеца не е предоставила нито една от услугите, за които е била лицензирана;
 - б)** платежната институция недвусмислено се откаже от лиценза си;
 - в)** платежната институция вече не отговаря на лицензионните изисквания или не е уведомила компетентния орган за основни промени в това отношение;
 - г)** платежната институция е получила лиценза въз основа на неверни сведения или по друг неправомерен начин;
 - д)** платежната институция е нарушила вменените ѝ от Директива (ЕС) 2015/849 задължения във връзка с изпирането на пари и финансирането на тероризма;
 - е)** ако платежната институция продължи да предоставя платежни услуги или услуги по електронни пари, това ще подкопае стабилността на платежната система или доверието в нея;
 - ж)** платежната институция попада в някой от случаите за отнемане на лиценза, предвидени в националното право.

2. Компетентният орган обосновава всяко решение за отнемане на лиценз и уведомява за това заинтересованите лица.
3. Компетентният орган оповестява публично решението за отнемане на лиценз, в т.ч. в регистрите, посочени в членове 17 и 18.

Член 17

Регистър на платежните институции в държавата членка по произход

1. Държавите членки управляват и поддържат публичен електронен регистър на платежните институции, в т.ч. регистрираните по силата на членове 34, 36 и 38 субекти, и на техните агенти и разпространители. Държавите членки предвиждат този регистър да съдържа следните сведения:
 - a) платежните институции, лицензирани по член 13, и евентуалните им агенти и разпространители;
 - б) физическите и юридическите лица, регистрирани по силата на член 34, параграф 2, член 36, параграф 1 и член 38, параграф 1, и евентуалните им агенти и разпространители;
 - в) институциите по член 1, параграф 2, които имат право да предоставят платежни услуги съгласно националното право.

Клоновете на платежните институции се вписват в регистъра на държавата членка по произход, когато предоставят услуги в друга държава членка.
2. Посоченият в параграф 1 публичен регистър:
 - a) съдържа платежните услуги и услугите по електронни пари, както и съответните марки, за които платежната институция е лицензирана или за които е регистрирано физическото или юридическото лице;
 - б) съдържа съответно агентите или разпространителите, чрез които платежната институция предоставя платежни услуги или услуги по електронни пари, с изключение на емитирането на електронни пари, както и услугите, които тези агенти или разпространители предоставят от името на платежната институция;
 - в) съдържа другите държави членки, в които платежната институция упражнява дейности, и датата, на която ги е започнала.
3. Държавите членки предвиждат отделно вписване в регистъра по параграф 1 на платежните институции и на физическите и юридическите лица, регистрирани по силата на членове 34, 36 или 38; те предвиждат самият регистър да е обществено достъпен за справка, да е достъпен онлайн и да се актуализира своевременно.

4. Компетентните органи вписват в публичния регистър датата на лицензиране или регистрация, на отнемане или спиране на лиценза, както и на отнемане на регистрацията – по силата на член 34, 36 или 38.
5. Компетентните органи уведомяват без необосновано забавяне ЕБО за причините за отнемането на лиценза или регистрацията, за спирането на лиценза или на регистрацията или за евентуалните изключения съгласно член 34, 36 или 38.

Член 18

Регистър на ЕБО

1. ЕБО управлява и поддържа електронен централен регистър на платежните институции, в т.ч. регистрираните по силата на членове 34, 36 и 38 субекти, и на техните агенти и разпространители, а когато е приложимо – и клонове. Този електронен централен регистър съдържа сведенията, предоставени от компетентните органи по силата на параграф 3. ЕБО отговаря за точното представяне на тези сведения.
2. ЕБО осигурява на своя уебсайт публичен достъп до електронния централен регистър, както и безплатен лесен достъп и търсене на въведената информация.
3. Компетентните органи предоставят на ЕБО сведенията, които са въвели в националните си публични регистри по силата на член 17, най-късно един работен ден след въвеждането им.
4. Компетентните органи отговарят за точността на съдържащите се в националните им регистри и предоставени на ЕБО сведения, както и за актуализирането им. На дружествата, вписани в регистъра, се дава възможност да поправят всички отнасящи се до тях неточности.
5. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за функционирането и поддръжката на посочения в параграф 1 електронен централен регистър и за достъпа до сведенията в него, така че само съответният компетентен орган или ЕБО да може да ги променя.

ЕБО представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да приеме тези регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

6. ЕБО разработва проект на технически стандарти за изпълнение за съдържанието и структурата на сведенията, която трябва да се съобщават по силата на параграф 1, в т.ч. стандартите за данните и форматите за

информацията, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/410 на Комисията⁵⁸.

ЕБО представя на Комисията този проект на технически стандарти за изпълнение до [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

В съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 Комисията се оправомощава да приеме посочените в първа алинея технически стандарти за изпълнение.

7. ЕБО създава, управлява и поддържа централен машинночетим списък на доставчиците на платежни услуги, които предлагат изброените в приложение I, точки 6 и 7 платежни услуги, въз основа на най-актуалната информация от своя регистър, посочен в параграф 1, и в своя регистър на кредитните институции, създаден по силата на член 8, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕС) № 1093/2010. Този списък съдържа наименованието и идентификационните данни на тези доставчици на платежни услуги, както и техния лицензионен статус.

РАЗДЕЛ 2

ИЗПОЛЗВАНЕ НА АГЕНТИ, РАЗПРОСТРАНИТЕЛИ, КЛОНОВЕ И ПОДИЗПЪЛНИТЕЛИ

Член 19

Използване на агенти

1. Платежна институция, която възнамерява да предоставя платежни услуги чрез агент, предоставя на компетентните органи на своята държава членка по произход следните сведения:
 - а) име и адрес на агента;
 - б) актуално описание на механизмите за вътрешен контрол, които агентът ще използва, за да се съобрази с Директива (ЕС) 2015/849;

⁵⁸ Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/410 на Комисията от 29 ноември 2018 г. за определяне на техническите стандарти за изпълнение по отношение на елементите и структурата на информацията за платежните услуги, която компетентните органи трябва да предоставят на Европейския банков орган по силата на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 73, 15.3.2019 г., стр. 20).

- в) самоличността на директорите и другите лица с управленски функции на агента, а ако агентът не е доставчик на платежни услуги – доказателство, че тези лица са подходящи с оглед на задачите им;
 - г) платежните услуги, предоставяни от платежната институция, за които е упълномощен агентът;
 - д) когато е приложимо – индивидуалните идентификационни данни или номера на агента.
2. Държавите членки задължават компетентните органи на държавата членка по произход да съобщят на платежната институция в срок от 2 месеца от получаването на сведенията по параграф 1 дали агентът е вписан в посочения в член 17 регистър. След като бъде вписан в регистъра, агентът може да започне да предоставя платежни услуги.
 3. Ако сметнат посочените в параграф 1 сведения за неточни, компетентните органи ги проверяват допълнително, преди да впишат агента в посочения в член 17 регистър.
 4. Ако след проверка на посочените в параграф 1 сведения компетентните органи ги сметнат за неточни, те не вписват агента в посочения в член 17 регистър и без необосновано забавяне уведомяват за отказа си платежната институция.
 5. Държавите членки задължават платежните институции, които възнамеряват да предоставят платежни услуги в друга държава членка, като използват агент, или възнамеряват да предоставят платежни услуги в държава членка, която не е тяхната държава членка по произход, като използват агент, намиращ се в трета държава членка, да следват предвидените в член 30 процедури.
 6. Държавите членки задължават платежните институции да уведомяват ползвателите на платежните им услуги за факта, че от тяхно име действа агент.
 7. Държавите членки задължават платежните институции да уведомяват без необосновано забавяне компетентните органи на своята държава членка по произход за всяка промяна, свързана с използването на агенти, в т.ч. на допълнителни агенти, като следват предвидената в параграфи 2, 3 и 4 процедура.

Член 20

Разпространители на услуги по електронни пари

1. Държавите членки разрешават на платежните институции, които предоставят услуги по електронни пари, да разпространяват и изкупуват електронни пари чрез разпространители.
2. Държавите членки задължават платежните институции, които възнамеряват да предоставят услуги по електронни пари чрез разпространител, да прилагат изискванията на член 19 *mutatis mutandis*.

3. Членове 30—33 от настоящата директива, с изключение на член 31, параграфи 4 и 5 от нея, в т.ч. приетите по силата на член 30, параграф 5 от нея делегирани актове, се прилагат *mutatis mutandis* за платежните институции, които възнамеряват да разпространяват електронни пари в друга държава членка, като прибегнат до разпространител.

Член 21

Клонове

1. Държавите членки задължават платежните институции, които възнамеряват да предоставят платежни услуги в друга държава членка, като установят в нея клон, или възнамеряват да предоставят платежни услуги в държава членка, която не е тяхната държава членка по произход, чрез клон, намиращ се в трета държава членка, да следват предвидените в член 30 процедури.
2. Държавите членки задължават платежните институции да изискват от клоновете, които действат от тяхно име, да уведомяват за този факт ползвателите на платежни услуги.

Член 22

Подизпълнители

1. Държавите членки задължават платежните институции, които възнамеряват да възложат на подизпълнител оперативни функции на платежните услуги или услугите по електронни пари, да уведомят за това компетентните органи на своята държава членка по произход.

Държавите членки забраняват на платежните институции да възлагат на подизпълнител важни оперативни функции, в т.ч. информационните системи, по начин, който съществено засяга качеството на собствения им вътрешен контрол и способността на компетентните органи да наблюдават и проследяват тяхното спазване на предвидените в настоящата директива задължения.

Важна е тази оперативна функция, чийто недостатък или пропуск засягат съществено неотклонното спазване от платежната институция на лицензионните ѝ изисквания, на другите ѝ задължения по силата на настоящата директива, на финансовите ѝ показатели или надеждността ѝ, или на непрекъснатостта на предоставяните от нея платежни услуги или услуги по електронни пари.

Държавите членки задължават платежните институции да спазват следните условия при възлагането на подизпълнител на важни оперативни функции:

- a) при възлагането на подизпълнител висшето ръководство не делегира отговорността си;
 - б) не се променят отношенията на платежната институция с ползвателите на нейните платежни услуги и задълженията ѝ спрямо тях по силата на настоящата директива;
 - в) не се нарушават условията за получаване и запазване на лиценза, които платежната институция е длъжна да изпълнява;
 - г) не отпада, нито се променя някое от останалите условия, на основание на които е издаден лицензът на платежната институция.
2. Държавите членки задължават платежните институции да съобщават без необосновано забавяне на компетентните органи на своята държава членка по произход всяка промяна във връзка с прибягването до подизпълнители.

Член 23

Отговорност

1. Държавите членки задължават платежните институции, които разчитат на трети лица за изпълнението на оперативни функции, да предприемат необходимите мерки с оглед на спазването на изискванията на настоящата директива.
2. Държавите членки изискват от платежните институции да носят пълната отговорност за всяко действие на свой служител, агент, разпространител, клон или подизпълнител.

РАЗДЕЛ 3

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ И НАДЗОР

Член 24

Определяне на компетентен орган

1. Всяка държава членка определя за компетентен орган, който да лицензира и упражнява пруденциален надзор над платежните институции, както и да изпълнява предвидените в настоящия дял функции, публичен орган или орган, признат от националното право или от публичен орган, изрично оправомощен за целта от националното право, в т.ч. националната централна банка. Държавата членка не определя за компетентен орган субект, който е платежна институция, кредитна институция или пощенска джиро институция.

Компетентният орган е независим от стопанските субекти и не допуска конфликт на интереси.

Държавата членка уведомява Комисията за името и координатите за връзка на определения по силата на първа алинея компетентен орган.

2. Държавите членки предоставят на определените по силата на параграф 1 компетентни органи всички правомощия, необходими за изпълнението на задачите им.

Държавите членки им предоставят необходимите ресурси, по-специално от гледна точка на специализирания персонал, за да изпълняват задачите си.

3. Държавите членки, които са определили повече от един компетентен орган по въпросите, обхванати от настоящия дял, или които са определили за компетентни органите, на които е възложен надзорът върху кредитните институции, предвиждат тясно сътрудничество между тези органи с оглед на ефективното изпълнение на съответните им задължения.
4. Изпълнението на задачите на определените по силата на параграф 1 компетентни органи се възлага на компетентните органи на държавата членка по произход.
5. Параграф 1 не предполага компетентните органи да упражняват надзор върху стопанските дейности на платежните институции извън предоставянето на платежни услуги и дейностите, посочени в член 10, параграф 1, буква а).

Член 25

Надзор

1. Държавите членки предвиждат контролът от компетентните органи за неотклонното спазване на настоящия дял да е целесъобразен, подходящ и съответстващ на рисковете, на които са изложени платежните институции.

За проверка на спазването на настоящия дял компетентните органи имат право да предприемат по-специално следните мерки:

- а) да изискват от платежна институция да предостави необходимите сведения за наблюдението на спазването на изискванията, като посочват, когато е уместно, целта на искането, както и срока за предоставяне на сведенията;
- б) да извършват проверки в търговските помещения на платежна институция, в търговските помещения на агент, разпространител и клон, предоставящ платежни услуги или услуги по електронни пари под нейно ръководство, както и в търговските помещения на неин подизпълнител;
- в) да отправят препоръки, насоки, а когато е приложимо – и административни заповеди;

- г) да спрат или отнемат лиценз по силата на член 16.
2. Без да се засягат член 16 и националните наказателноправни разпоредби, държавите членки оправомощават компетентните си органи да налагат на нарушили разпоредбите, с които се транспонира настоящата директива, платежна институция или лице, което реално контролира дейността ѝ, санкции или мерки за прекратяване на установеното нарушение и за отстраняване на причините за него.
 3. Независимо от изискванията на член 5, член 6, параграфи 1 и 2, член 7 и член 8 държавите членки оправомощават компетентните органи да предприемат действията по параграф 1 от настоящия член с цел да се осигури достатъчно капитал за тези платежни институции, чиято дейност извън платежните услуги или услугите по електронни пари засяга – или може да засегне – финансовата им стабилност.

Член 26

Служебна тайна

1. Без да се засягат случаите, уредени от националното наказателно право, държавите членки обвързват всички лица, които работят или са работили за компетентните органи, както и експертите, действащи от името на компетентните органи, със задължение за служебна тайна.
2. С оглед на защитата на индивидуалните и предприемаческите права, при обмена на сведения по силата на член 28, както предоставящият ги, така и получаващият ги орган са обвързани със задължение за служебна тайна.
3. Държавите членки могат да прилагат настоящия член, като вземат предвид *mutatis mutandis* членове 53—61 от Директива 2013/36/ЕС.

Член 27

Право на съдебна защита

1. Държавите членки предвиждат възможност за платежните институции да обжалват по съдебен ред решенията, които компетентен орган приема по отношение на тях по силата на приета в съответствие с настоящата директива законова, подзаконова или административна разпоредба.
2. Параграф 1 се прилага и при бездействие.

Сътрудничество и обмен на информация

1. Компетентните органи в отделните държави членки сътрудничат помежду си, а когато е целесъобразно – и с ЕЦБ, с националните централни банки на държавите членки, с ЕБО, както и с другите съответни компетентни органи, определени съгласно приложимото за доставчиците на платежни услуги съюзно или национално право.
2. В допълнение, държавите членки предвиждат за компетентните си органи възможност да обменят сведения със следните субекти:
 - а) компетентните органи на други държави членки, на които са възложени лицензирането и надзорът на платежните институции;
 - б) ЕЦБ и националните централни банки на държавите членки в качеството им на парични и контролни органи, а когато е целесъобразно – и други публични органи, на които е възложен надзорът над платежните системи и системите за сетълмент;
 - в) другите съответни органи, определени по силата на настоящата директива и другото приложимо за доставчиците на платежни услуги съюзно право, в т.ч. Директива (ЕС) 2015/849;
 - г) ЕБО, предвид функцията му да допринася за ефективното и съгласувано функциониране на надзорните механизми, както е посочено в член 1, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Уреждане на разногласията между компетентните органи на отделни държави членки

1. Ако компетентен орган на държава членка сметне, че по даден въпрос посоченото в член 28, 30, 31, 32 или 33 трансгранично сътрудничество с компетентните органи на друга държава членка не удовлетворява посочените в тези разпоредби условия, той може да отнесе въпроса до ЕБО и да поиска съдействие по силата на член 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.
2. Когато от ЕБО бива поискано съдействие по силата на параграф 1, той без необосновано забавяне взема решение по силата на член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. По силата на член 19, параграф 1, втора алинея от посочения регламент ЕБО може и по своя инициатива да съдейства на компетентните органи да постигнат съгласие. И в двата случая участващите компетентни органи отлагат взимането на решения, докато разногласието не бъде уредено съгласно член 19 от посочения регламент.

Заявление за упражняване на правото на установяване и на свободата на предоставяне на услуги

1. Държавите членки задължават всяка платежна институция, която, упражнявайки правото си на установяване или свободата на предоставяне на услуги, желае да започне да предоставя платежни услуги или услуги по електронни пари в държава членка, различна от нейната държава членка по произход, в т.ч. чрез субект в трета държава членка, да предостави на компетентния орган на своята държава членка по произход следните сведения:
- a) своите наименование, адрес и, когато е приложимо, номер на лиценза;
 - b) държавите членки, в които възнамерява да упражнява дейност и планираната дата на започване в тях на тази дейност;
 - в) платежните услуги или услугите по електронни пари, които възнамерява да предоставя;
 - г) ако възнамерява да използва агент или разпространител – сведенията, посочени в член 19, параграф 1 и член 20, параграф 2;
 - д) ако възнамерява да използва клон:
 - i) сведенията, посочени в член 3, параграф 3, букви б) и д), отнасящи се до предоставянето на платежни услуги или услуги по електронни пари в приемащата държава членка;
 - ii) описание на организационната структура на клона;
 - iii) идентификационните данни на отговорните за управлението на клона лица.

Държавите членки задължават платежните институции, които възнамеряват да възложат на подизпълнител в приемащата държава членка оперативни функции на платежните услуги или услугите по електронни пари, да уведомят за това компетентния орган на своята държава членка по произход.

2. В срок от един месец от получаването на посочените в параграф 1 сведения, компетентният орган на държавата членка по произход ги изпраща на компетентния орган на приемащата държава членка. Когато услугите се предоставят чрез трета държава членка, се уведомява държавата членка, в която тези услуги се предоставят на ползвателите на платежни услуги.

В срок от един месец от получаването на сведенията от компетентния орган на държавата членка по произход, компетентният орган на приемащата държава членка ги оценява и предоставя на компетентния орган на държавата членка по произход съответните сведения за планираното предоставяне на платежни услуги или услуги по електронни пари от страна на платежната институция при упражняване на правото на установяване или на свободата на предоставяне на

услуги. Компетентният орган на приемащата държава членка споделя в частност с компетентния орган на държавата членка по произход евентуалните си опасения за изпиране на пари или финансиране на тероризма по смисъла на Директива (ЕС) 2015/849 при планираното използване на агент или разпространител или откриване на клон. Преди да направи това, компетентният орган на приемащата държава членка се свързва със съответните компетентни органи, посочени в член 7, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849, за да установи дали опасенията му са основателни.

Ако компетентният орган на държавата членка по произход не споделя оценката на компетентния орган на приемащата държава членка, той му предоставя обосновка за становището си.

Ако предвид сведенията, получени от компетентния орган на приемащата държава членка, оценката на компетентния орган на държавата членка по произход е неблагоприятна, той отказва да регистрира агента или клона, а ако регистрацията е вече направена – я отнема.

3. В срок от три месеца от получаването на посочените в параграф 1 сведения компетентният орган на държавата членка по произход съобщава решението си на компетентния орган на приемащата държава членка и на платежната институция.

След вписването си в регистъра по член 17, агентът, разпространителят или клонът може да започне да упражнява дейност в съответната приемаща държава членка.

Държавите членки задължават платежните институции да уведомяват компетентния орган на своята държава членка по произход за началната дата на дейностите, които ще извършва от тяхно име в приемащата държава членка техен агент, разпространител или клон. Компетентният орган на държавата членка по произход уведомява за това компетентния орган на приемащата държава членка.

4. Държавите членки задължават платежните институции да уведомяват без необосновано забавяне компетентния орган на своята държава членка по произход за всяка промяна в съобщените по силата на параграф 1 сведения, в т.ч. за допълнителен агент, разпространител, клон или подизпълнител в приемащите държави членки, в които извършват дейност. Прилага се процедурата, предвидена в параграфи 2 и 3.
5. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за реда и условията на сътрудничеството и обмена на информация по силата на настоящия член между компетентните органи на държавата членка по произход и на приемащата държава членка. В проекта на регулаторни технически стандарти се определя методът, средствата и условията на сътрудничеството при уведомяването относно платежните институции с трансгранична дейност и по-специално – обхватът и обработката на предоставяните сведения, в т.ч., с оглед на съгласуваността и ефективността на уведомителния процес, обща терминология и стандартни образци за уведомяване.

ЕБО представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да приеме тези регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 31

Надзор над платежните институции, упражняващи правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги

1. Когато извършва предвидените в настоящия дял контрол и необходими действия спрямо агент, разпространител или клон на платежна институция, намиращи се на територията на друга държава членка, компетентният орган на държавата членка по произход сътрудничи с компетентния орган на приемащата държава членка, в т.ч. като го уведомява за намерението си да извърши проверка на място на територията на тази приемаща държава членка.

Компетентният орган на държавата членка по произход може обаче да делегира на компетентния орган на приемащата държава членка задачата по извършване на проверки на място на съответната платежна институция.

2. Компетентният орган на приемащата държава членка може да изиска от платежна институция, която има агенти, разпространители или клонове на нейна територия, да му докладва периодично за извършваната в юрисдикцията му дейност.

Тези доклади се изискват за информационни или статистически цели, както и, доколкото агентите, разпространителите или клоновете предоставят платежни услуги или услуги по електронни пари, за наблюдение на спазването на дялове II и III от Регламент XXX [РПУ]. Спрямо тези агенти, разпространители или клонове се прилагат изисквания за служебна тайна, които са най-малкото равностойни на изискванията на член 26.

Компетентният орган на приемащата държава членка може да иска специфична информация от платежна институция, за която разполага с доказателства за неспазване на настоящия дял или на дялове II и III от Регламент XXX [РПУ].

3. Компетентните органи на държавата членка по произход и на приемащата държава членка си предоставят всяко съществено или полезно сведение, поспециално при нарушение или предполагаемо нарушение от агент, разпространител или клон, извършено при упражняване на свободата на предоставяне на услуги. Съответният компетентен орган предоставя при поискване всички полезни сведения, а по своя инициатива – всички съществени сведения, в т.ч. за спазването на изискванията на член 13, параграф 3 от страна на платежната институция.

4. Държавите членки могат да изискат от платежна институция, която упражнява дейност на тяхна територия чрез агенти и чието главно управление е в друга държава членка, да определи централно звено за контакт на тяхна територия и да предоставя на компетентните органи документи и сведения при поискване, с цел да се осигури, в изпълнение на дялове II и III от Регламент XXX [РПУ], подходяща комуникация и осведомяване, а и да се улесни надзорът от компетентните органи на държавата членка по произход и на приемащите държави членки.
5. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти относно критериите за определяне – съгласно принципа на целесъобразност – на обстоятелствата, при които е целесъобразно да се създаде посоченото в параграф 4 централно звено за контакт, и на функциите на такова звено.

В посочения проект на регулаторни технически стандарти се взимат по-специално предвид:

- a) общият обем и стойност на операциите, извършени от платежната институция в приемащата държава членка;
- б) видът на предоставяните платежни услуги;
- в) общият брой агенти, установени в приемащата държава членка.

ЕБО представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да приеме тези регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 32

Мерки при неспазване на изискванията, включително предпазни мерки

1. Ако компетентният орган на приемаща държава членка сметне, че платежна институция, която има агенти, разпространители или клонове на нейна територия, не спазва настоящия дял или дялове II и III от Регламент XXX [РПУ], той без необосновано забавяне уведомява за това компетентния орган на държавата членка по произход.

След като направи оценка на получените по силата на първа алинея сведения, компетентният орган на държавата членка по произход предприема без необосновано забавяне всички подходящи мерки за възстановяване спазването от страна на платежната институция. Компетентният орган на държавата членка по произход съобщава без необосновано забавяне тези мерки на компетентния орган на приемащата държава членка и на компетентните органи на евентуалните други заинтересовани държави членки.

2. При извънредни обстоятелства, налагащи незабавни действия за преодоляването на сериозна заплаха за колективните интереси на ползвателите на платежни услуги в приемащата държава членка, компетентният орган на приемащата държава членка може, успоредно с трансграничното сътрудничество между компетентните органи и до приемането, в съответствие с член 31, на мерки от страна на компетентния орган на държавата членка по произход, да предприеме предпазни мерки.

3. Всички предпазни мерки по параграф 2 са подходящи и съобразени с целта да защитят от сериозна заплаха колективните интереси на ползвателите на платежни услуги в приемащата държава членка. Те не водят до предимство за ползвателите на платежни услуги на платежната институция в приемащата държава членка спрямо ползвателите на платежни услуги на платежната институция в други държави членки.

Предпазните мерки са временни; те се прекратяват, когато бъдат предприети действия за преодоляването на установените сериозни заплахи, включително със съдействието на компетентния орган на държавата членка по произход или на ЕБО – или в сътрудничество с тях, както е предвидено в член 29, параграф 1.

4. Когато това е съвместимо с извънредните обстоятелства, пред които са изправени компетентният орган на приемащата държава членка, компетентният орган на държавата членка по произход и компетентните органи на евентуалните други заинтересовани държави членки, Комисията и ЕБО се уведомяват предварително и във всички случаи – без необосновано забавяне, за предпазните мерки, предприети по силата на параграф 2, както и за основанията за тях.

Член 33

Обосновка и уведомяване

1. Всяка предприета от компетентните органи мярка по силата на член 25, 30, 31 или 32, с която се налага санкция или се ограничава упражняването на свободата на предоставяне на услуги или на установяване, надлежно се обосновава и се съобщава на съответната платежна институция.

2. Членове 30, 29 и 32 не засягат задължението на компетентните органи по силата на Директива (ЕС) 2015/849 и Регламент (ЕС) 2015/847, по-специално член 47, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849 и член 22, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/847, за надзор или наблюдение на спазването на предвидените в тези актове изисквания.

ГЛАВА II

Освобождавания и уведомления

Член 34

Факултативни освобождавания

1. Държавите членки могат да освободят – или да разрешат на компетентните си органи да освободят – частично или изцяло от процедурите и условията в глава I, раздели 1, 2 и 3, с изключение на членове 17, 18, 24, 26, 27 и 28, физическите или юридическите лица, предоставящи платежните услуги, посочени в точки 1—5 от приложение I, или услуги по електронни пари, когато:
- а)* при платежните услуги: за предходните 12 месеца средномесечната стойност на общата стойност на платежните операции, извършени от съответното лице или от агент, за когото това лице носи пълна отговорност, не надхвърля определен от държавата членка праг, който във всички случаи не надхвърля 3 млн. евро; или
 - б)* при услугите по електронни пари: средната стойност на електронните пари в обращение в резултат на общата стопанска дейност не надхвърля определен от държавата членка праг, който във всички случаи не надхвърля 5 млн. евро; както и
 - в)* при платежните услуги и при услугите по електронни пари: никое от физическите лица с управленски или оперативни функции не е осъждано за престъпления, свързани с изпиране на пари или финансиране на тероризма, или за други финансови престъпления.

За целите на първа алинея, буква а), евентуалното надхвърляне на прага се преценява по посочената в бизнес плана на лицето разчетна обща стойност на платежните операции, стига компетентните органи да не са поискали този план да бъде изменен.

Когато платежна институция, която предоставя услуги по електронни пари, предоставя и платежни услуги или извършва някоя от дейностите, посочени в член 10, и стойността на електронните пари в обращение не е предварително известна, компетентните органи ѝ позволяват да приложи първа алинея, буква б) въз основа на представителен дял, който се очаква да бъде използван при услугите по електронни пари, стига този дял да може да бъде получен като оценка въз основа на данни за минали периоди и да е бил одобрен от компетентните органи. Когато платежна институция не е упражнявала дейност достатъчно дълго време, за основа за изискването се взема посочената в бизнес

плана, евентуално изменен според изискванията на компетентните органи, разчетна стойност на електронните пари в обращение.

Държавите членки могат също така да обвържат всяко факултативно освобождаване с допълнително изискване за максимална стойност, съхранявана по отношение на платежния инструмент или платежната сметка на потребителя, където се съхраняват електронните пари.

Освободените по параграф 1, първа алинея, буква б) физически и юридически лица могат да предоставят платежни услуги, които нямат отношение към услугите по електронни пари, само при съблюдаване на параграф 1, първа алинея, буква а).

2. Държавите членки изискват от физическите и юридическите лица, освободени от прилагането на процедурите и условията, посочени в параграф 1, да се регистрират при компетентния орган на държавата членка по произход. Държавите членки определят документацията, която трябва да придружава това регистрационно заявление, въз основа на елементите в член 3, параграф 3, букви а) — т).
3. Държавите членки задължават регистрираните по параграф 2 физически и юридически лица да разположат главното си управление или местопребиваването си в държавата членка, в която фактически упражняват стопанска дейност.
4. Лицата, освободени от прилагането на процедурите и условията, посочени в параграф 1, се приемат за платежни институции. За тези лица не се прилага член 13, параграф 6, нито членове 30, 31 и 32.
5. Държавите членки могат да ограничат възможните дейности за регистрираните по силата на параграф 2 физически и юридически лица до някои от изброените в член 10.
6. Лицата, освободени от прилагането на процедурите и условията, посочени в параграф 1, уведомяват компетентните органи за всяка промяна в положението си, която има отношение към тези посочени условия, и най-малко ежегодно им предоставят, на определената от тях дата, следните сведения:
 - а) ако предоставят платежни услуги: средната, за предходните 12 месеца, обща стойност на платежните операции;
 - б) ако предоставят услуги по електронни пари: средната стойност на електронните пари в обращение.
7. Държавите членки задължават лицата, които вече не изпълняват условията на параграф 1, 3 или 5 от настоящия член, да подадат в срок от 30 календарни дни заявление за лиценз по член 13. Държавите членки предоставят на компетентните си органи достатъчно правомощия за проверка на неотклонното спазване на изискванията на настоящия член.

8. Параграфи 1—6 от настоящия член не засягат Директива (ЕС) 2015/849, нито националните правни норми относно изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Член 35

Уведомления и сведения

Държава членка, която реши да предостави освобождаване по член 34, съобщава на Комисията следното:

- a) решението си за предоставяне на такова освобождаване;
- б) последващо изменение на това освобождаване;
- в) броя адресати – физически и юридически лица;
- г) ежегодно – общата стойност на платежните операции, изпълнени към 31 декември всяка календарна година, както е посочено в член 34, параграф 1, буква а), и общата стойност на емитираните електронни пари в обращение, както е посочено в член 34, параграф 1, буква б).

Член 36

Доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка

1. Физическите и юридическите лица, които предоставят само платежната услуга, посочена в приложение I, точка 7, не подлежат на лицензиране, но преди да започнат дейност се регистрират при компетентния орган на държавата членка по произход.
2. Регистрационното заявление се придружава от сведенията и документацията, посочени в член 3, параграф 3, букви а), б), д) — з), й), л), н), п) и р).

За целите на документацията, посочена в член 3, параграф 3, букви д), е) и л), регистриращите се физически и юридически лица предоставят описание на въведените одитни и организационни правила с оглед предприемането на всички подходящи мерки за защита на интересите на ползвателите си и за осигуряване на непрекъснатост и надеждност при предоставянето на посочената в приложение I, точка 7 платежна услуга.

3. В посочените в член 3, параграф 3, буква й) мерки за контролиране на защитите и за ограничаване на риска се посочва как заявителят възнамерява да осигури висока степен на оперативна устойчивост на цифровите технологии, както се изисква в глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554, по-специално по отношение на техническата защитеност и защитата на данните, включително на използвания от него или от неговите подизпълнители софтуер и информационни системи.

4. Държавите членки изискват от посочените в параграф 1 лица, като условие за регистрирането им, да имат застраховка „професионална отговорност“ за всички територии, на които предлагат услуги, или друга сравнима гаранция, както и да гарантират, че:
- а) могат да покрият задълженията си спрямо доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, или ползвателя на платежни услуги, произтичаща от неразрешен или извършен с цел измама достъп или използване на услуга по предоставяне на информация за платежна сметка;
 - б) могат да покрият всяко превишение, праг или приспадане от застрахователното покритие или сравнимата гаранция;
 - в) текущо наблюдават покритието на застраховката или сравнимата гаранция.
5. Раздели 1 и 2 от глава I не се прилагат за лицата, предоставящи услугите, посочени в параграф 1 от настоящия член. Раздел 3 от глава I, с изключение на член 25, параграф 3, се прилага за лицата, предоставящи услугите, посочени в параграф 1 от настоящия член.
- Като алтернатива на изискването на параграфи 3 и 4 за застраховка „професионална отговорност“, посочените в параграф 1 лица притежават начален капитал в размер на 50 000 евро, който, след като започнат дейност като платежна институция, заменят без необосновано забавяне със застраховка „професионална отговорност“.
6. Посочените в параграф 1 от настоящия член лица се приемат за платежни институции.

Член 37

Услуги, при които пари в брой се предоставят в магазини за търговия на дребно без задължение за покупка

1. Държавите членки освобождават от прилагането на настоящата директива физическите и юридическите лица, които предоставят пари в брой в магазини за търговия на дребно без задължение за покупка, стига да са изпълнени следните условия:
- а) услугата се предлага от физическо или юридическо лице, чието редовно занятие е продажбата на стоки и услуги, в търговските му помещения;
 - б) предоставените пари в брой не надхвърлят 50 евро на теглене.
2. Настоящият член не засяга Директива (ЕС) 2015/849, нито другото съответно съюзно или национално право относно изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Услуги за теглене на пари в брой, предлагани от доставчици на банкомати, които не обслужват платежна сметка

1. Физическите и юридическите лица, които предоставят посочените в приложение I, точка 1 услуги за теглене на пари в брой, но не обслужват платежна сметка, нито предоставят другите платежни услуги, посочени в приложение I, не подлежат на лицензиране, но, преди да започнат дейността си, се регистрират при компетентния орган на държавата членка по произход.
2. Посоченото в параграф 1 регистрационно заявление се придружава от сведенията и документацията, посочени в член 3, параграф 3, букви а), б), д) — з), й), л), н), п) и р).

За целите на документацията, посочена в член 3, параграф 3, букви д), е) и л), регистриращите се физически и юридически лица предоставят описание на въведените одитни и организационни правила с оглед предприемането на всички подходящи мерки за защита на интересите на ползвателите си и за осигуряване на непрекъснатост и надеждност при предоставянето на посочената в приложение I, точка 1 платежна услуга.

В посочените в член 3, параграф 3, буква й) мерки за контролиране на защитите и за ограничаване на риска се посочва как заявителят възнамерява да осигури висока степен на оперативна устойчивост на цифровите технологии, както се изисква в глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554, по-специално по отношение на техническата защитеност и защитата на данните, включително на използвания от него или от неговите подизпълнители софтуер и информационни системи.

3. Раздели 1 и 2 от глава I не се прилагат за лицата, предоставящи услугите, посочени в параграф 1 от настоящия член. Раздел 3 от глава I, с изключение на член 25, параграф 3, се прилага за лицата, предоставящи услугите, посочени в параграф 1 от настоящия член.
4. Лицата, предоставящи посочените в параграф 1 от настоящия член услуги, се приемат за платежни институции.

Задължение за уведомяване

1. Държавите членки изискват от доставчиците на услуги, които извършват една от посочените в член 2, параграф 1, буква й), подточки i) и ii) от Регламент XXX [РПУ] дейност – или и двете, за която средната обща стойност на изпълнените платежни операции през предходните 12 месеца е надхвърлила 1 млн. евро, да уведомят компетентните органи за предоставяните услуги, като

уточнят към кое изключение, посочено в член 2, параграф 1, буква й), подточки i) и ii) от Регламент XXX [РПУ], се приема, че спада извършваната дейност.

Въз основа на това уведомление и ако дейността не се приема за ограничена мрежа, компетентният орган взема обосновано решение според посочените в член 2, параграф 1, буква й) от Регламент XXX [РПУ] критерии и го съобщава на доставчика на услуги.

2. Държавите членки изискват от доставчиците на услуги, които извършват дейност по член 2, параграф 1, буква й) от Регламент XXX [РПУ], да уведомят компетентните органи, както и да им предоставят заключение от годишния одит, в което е посочено, че дейността е съобразена с ограниченията, предвидени в член 2, параграф 1, буква й) от Регламент XXX [РПУ].
3. Държавите членки изискват от компетентните органи да уведомяват ЕБО за услугите, за които са били уведомени по силата на параграф 1, като посочват към кое изключение спада извършваната дейност.
4. Описанието на дейността, за която е изпратено уведомление по силата на параграфи 2 и 3, е публично достъпно в регистрите, посочени в членове 17 и 18.

ДЯЛ III

ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ И РЕГУЛАТОРНИ ТЕХНИЧЕСКИ СТАНДАРТИ

Член 40

Делегирани актове

По силата на член 41 Комисията се оправомощава да приема делегирани актове за актуализиране, с оглед на инфлацията, на посочените в член 5, член 34, параграф 1 и член 37 суми.

Член 41

Упражняване на правомощията

1. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Посоченото в член 40 правомощие да приема делегирани актове се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящата директива.

3. Посоченото в член 40 правомощие може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него правомощие. То поражда действие в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна посочена в него дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията го съобщава едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
5. Делегиран акт, приет по силата на член 40, влиза в сила само ако нито Европейският парламент, нито Съветът възразят в срок от три месеца след като са били уведомени за него, или ако, преди изтичането на този срок, и Европейският парламент, и Съветът не уведомят Комисията, че не възразяват. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ДЯЛ IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 42

Пълна хармонизация

1. Без да се засягат член 6, параграф 3 и член 34, тъй като настоящата директива съдържа хармонизирани разпоредби, държавите членки не съхраняват, нито въвеждат разпоредби, различни от съдържащите се в настоящата директива.
2. Държавите членки, които се възползват от някоя от предвидените в член 6, параграф 3 и член 34 възможности, уведомяват Комисията за това, както и за всички последващи изменения. Комисията оповестява информацията на уебсайт или по друг леснодостъпен начин.
3. Държавите членки не допускат доставчиците на платежни услуги да се отклоняват, в ущърб на ползвателите на платежни услуги, от разпоредбите на националното право, с които се транспонира настоящата директива, освен когато това е изрично предвидено в тях. От своя страна, доставчиците на платежни услуги могат да решат да предоставят по-благоприятни условия на ползвателите на платежни услуги.

Член 43

Преглед

1. До [Служба за публикации: въвежда се дата = 5 години след влизането в сила на настоящата директива] Комисията представя на Европейския парламент,

Съвета, ЕЦБ и Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането и действието на настоящата директива, по-специално за следното:

- a)* целесъобразността на обхвата на настоящата директива, в частност възможността за включването в него на някои понастоящем останали извън него услуги, като управляване на платежна система и предоставяне на технически услуги, в т.ч. обработване или управляване на цифров портфейл;
- б)* ефекта от прегледа на Директива 2014/49/ЕС върху съхраняването на клиентски средства от платежните институции.

Ако е целесъобразно, Комисията представя с доклада си законодателно предложение.

2. До [Служба за публикации: въвежда се дата = три години след датата на прилагане на РПУ] Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, ЕЦБ и Европейския икономически и социален комитет доклад за обхвата на настоящата директива, в частност що се отнася до платежните системи, платежните схеми и доставчиците на технически услуги. Ако е целесъобразно, Комисията представя с доклада си законодателно предложение.

Член 44

Преходни разпоредби

1. До [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след влизането в сила на настоящата директива] държавите членки позволяват на лицензираните по член 11 от Директива (ЕС) 2015/2366 платежни институции да продължават до [Служба за публикации: въвежда се дата = 24 месеца след влизането в сила на настоящата директива] да предоставят и изпълняват платежните услуги, за които за били лицензирани, без да е необходимо да подават заявление за лиценз в съответствие с член 3 от настоящата директива, нито да спазват останалите разпоредби, които са установени – или към които се препраща – в дял II от настоящата директива.

Държавите членки задължават тези посочени в първа алинея платежни институции да предоставят на компетентните органи всички необходими им сведения, за да могат да преценят до [Служба за публикации: въвежда се дата = 24 месеца след влизането в сила на настоящата директива]:

- a)* дали въпросните институции удовлетворяват изискванията на дял II и, ако не ги удовлетворяват, какви корективни мерки е необходимо да се вземат, за да бъдат удовлетворени тези изисквания;
- б)* дали лицензът следва да се отнеме.

Посочените в първа алинея платежни институции, които, след проверка от компетентните органи, се окаже, че удовлетворяват изискванията на дял II, получават лиценз за платежна институция по силата на член 13 от настоящата директива и се вписват в посочените в членове 17 и 18 регистри. На платежните институции, които до [Служба за публикации: въвежда се дата = 24 месеца след влизането в сила на настоящата директива] не започнат да удовлетворяват изискванията на дял II, се забранява да предоставят платежни услуги.

2. Държавите членки могат да предвидят посочените в параграф 1 платежни институции автоматично да получат лиценз и да бъдат вписани в регистрите, посочени в член 17, ако компетентните органи разполагат с доказателства, че те вече удовлетворяват изискванията на членове 3 и 13. Компетентните органи уведомяват съответните платежни институции за това преди издаването на лиценз.
3. Държавите членки могат да позволят на физическите и юридическите лица, ползвали се до [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след влизането в сила на настоящата директива] от освобождение по силата на член 32 от Директива (ЕС) 2015/2366 и предоставяли посочените в приложение I към същата директива платежни услуги, да предприемат някои от следните действия:
 - а) да продължат да предоставят тези услуги в съответната държава членка до [Служба за публикации: въвежда се дата = 24 месеца след влизането в сила на настоящата директива];
 - б) да бъдат освободени по силата на член 34 от настоящата директива; или
 - в) да започнат да удовлетворяват другите изисквания, които са установени – или към които се препраща – в дял II от настоящата директива.

На всяко посочено в първа алинея лице, което до [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след влизането в сила на настоящата директива] не е било нито лицензирано, нито освободено по силата на настоящата директива, се забранява да предоставя платежни услуги.

4. Държавите членки могат да предоставят на физическите и юридическите лица, ползващи се от освобождение по силата на член 32 от Директива (ЕС) 2015/2366, освобождение по силата на член 34 от настоящата директива и да ги впишат в посочените в членове 17 и 18 от настоящата директива регистри, когато компетентните органи разполагат с доказателства, че тези лица удовлетворяват изискванията на член 34 от настоящата директива. Компетентните органи уведомяват за това съответните платежни институции.

Преходна разпоредба за институциите за електронни пари, лицензирани по Директива 2009/110/ЕО

1. Държавите членки разрешават на институциите за електронни пари, определени в член 2, точка 1 от Директива 2009/110/ЕО, които преди [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] са започнали, съгласно транспониращото Директива 2009/110/ЕО национално право, дейност като институция за електронни пари в държавата членка, в която се намира главното им управление съгласно транспониращото Директива 2009/110/ЕО национално право, да продължат дейността си в тази или в друга държава членка, без да е необходимо да подават заявление за лиценз в съответствие с член 3 от настоящата директива, нито да спазват останалите разпоредби, които са установени – или към които се препраща – в дял II от настоящата директива.
2. Държавите членки задължават тези посочени в параграф 1 институции за електронни пари да предоставят на компетентните органи всички необходими им сведения, за да могат да преценят до [Служба за публикации: въвежда се дата = 24 месеца след влизането в сила на настоящата директива] дали те удовлетворяват изискванията на настоящата директива. Ако преценят, че въпросните институции не удовлетворяват тези изисквания, компетентните органи решават какви корективни мерки е необходимо да се вземат, за да бъдат удовлетворени тези изисквания, или да отнемат лиценза.

Посочените в първа алинея институции за електронни пари, които, след проверка от компетентните органи, се окаже, че удовлетворяват изискванията на дял II, получават лиценз за платежна институция по силата на член 13 от настоящата директива и се вписват в посочените в членове 17 и 18 регистри. На институциите за електронни пари, които до [Служба за публикации: въвежда се дата = 24 месеца след влизането в сила на настоящата директива] не започнат да удовлетворяват изискванията на дял II, се забранява да предоставят услуги по електронни пари.

3. Държавите членки могат да предвидят посочените в параграф 1 институции за електронни пари автоматично да получат лиценз за платежна институция и да бъдат вписани в регистрите, посочени в член 17, ако компетентните органи разполагат с доказателства, че те вече удовлетворяват изискванията на настоящата директива. Преди такова автоматично издаване на лиценз, компетентните органи уведомяват за това съответните институции за електронни пари.
4. Държавите членки разрешават на юридическите лица, които преди [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] са започнали дейност съгласно транспониращото член 9 от Директива 2009/110/ЕО национално право, да продължат да я упражняват в съответната държава членка в съответствие с посочената директива до [Служба за публикации: въвежда се дата = 24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива], без да са длъжни да подават заявление за лиценз в

съответствие с член 3 от настоящата директива, нито да спазват останалите разпоредби, които са установени – или към които се препраща – в дял II от настоящата директива. На посочените в параграф 1 институции за електронни пари, които през този период не са били нито лицензирани, нито освободени по смисъла на член 34 от настоящата директива, се забранява да предоставят услуги по електронни пари.

Член 46

Изменения на Директива 98/26/ЕО

Член 2 от Директива 98/26/ЕО се изменя, както следва:

1) Буква б) се заменя със следното:

„б) „институция“ означава всяко едно от следните:

— кредитна институция по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета*;

— инвестиционен посредник по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета**, с изключение на институциите, изброени в член 2, параграф 1 от нея;

— публична институция и публично гарантирано дружество;

— дружество с главно управление извън Съюза, което има функции, съответстващи на тези на кредитните институции или инвестиционните посредници [съгласно определенията в първото и второто тире] от Съюза,

което участва в система и на което е възложено изпълнението на финансовите задължения, произтичащи от нарежданията за превод в рамките на тази система;

— платежна институция по смисъла на член 2, точка 4 от Директива XXX [ДПУЗ], с изключение на платежните институции, ползващи се с изключение по силата на членове 34, 36 и 38 от посочената директива,

което участва в система, чиято дейност се състои в изпълняването на нареждания за превод, както са определени в буква и), първо тире, и на което е възложено изпълнението на финансовите задължения, произтичащи от тези нареждания за превод в рамките на тази система.

Ако върху системата се упражнява надзор съгласно националното право и тя изпълнява само нареждания за превод, както са определени в буква и), второ тире, както и плащания, произтичащи от тези нареждания, държава членка може да реши, че дружествата, които участват в такава система и на които е възложено изпълнението на финансовите задължения, произтичащи от нарежданията за превод в рамките на системата, могат да бъдат сметнати за институция, стига поне трима участници в тази

система да са обхванати от категориите по първа алинея и такова решение да е обосновано от съображения във връзка със системния риск;“;

2) Буква е) се заменя със следното:

„е) „участник“ означава институция, централен контрагент, агент по сетълмента, клирингова къща, оператор на платежна система или клирингов член на основен контрагент, лицензиран в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) № 648/2012.

Според правилата на системата същият участник може да действа в качеството на централен контрагент, агент по сетълмента или клирингова къща или да изпълнява, изцяло или частично, тези задачи.

За целите на настоящата директива и от съображения за системен риск държава членка може да приеме непряк участник за участник; това обаче не намалява отговорността на участника, чрез който непрекият участник подава към системата нареждания за превод;“.

Член 47

Изменение на Директива (ЕС) 2020/1828

В приложение I към Директива (ЕС) 2020/1828 се добавя следната точка:

„68) Регламент (ЕС) 20.../... на Европейския парламент и на Съвета за уреждане на достъпа до финансови данни и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) № 1095/2010 и (ЕС) 2022/2554 (ОВ L [...], [...] г., стр. [...]).“.

Член 48

Отмяна

Директива (ЕС) 2015/2366 се отменя от [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след влизането в сила на настоящата директива].

Директива 2009/110/ЕО се отменя от [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след влизането в сила на настоящата директива].

Позоваванията на Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО в действащите към момента на влизане в сила на настоящата директива правни актове се разбират като позовавания на настоящата директива или на Регламент XXX [РПУ] и се четат съгласно съдържащата се в приложение III към настоящата директива таблица на съответствията.

Член 49

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват най-късно до [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след влизането в сила на настоящата директива], а за член 46 – до [Служба за публикации: въвежда се дата = 6 месеца след влизането в сила на настоящата директива], законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.
2. Държавите членки прилагат тези мерки от [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след влизането в сила на настоящата директива], а член 46 – от [Служба за публикации: въвежда се дата = 6 месеца след влизането в сила на настоящата директива].

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

3. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните правни норми, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 50

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 51

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател